

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
January 29, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIS – JANUARY 29, 1997

Nr. 20

Tarptautinio valiutos fondo atstovai apsilankė Lietuvoje

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Tarptautinio valiutos fondo (TVF) Europos antrojo departamento direktoriaus pavaduotojas Donal Donovan „labai teigiamai“ įvertino Lietuvos banko pinigų politikos programą, kai antradienį susitiko su Lietuvos banko valdybos pirmininku Reinoldijumi Šarkinu.

D. Donovan Lietuvoje lankosi pirmą kartą, tačiau yra gerai susipažinęs su šalies ekonomika.

Šios savaitės pabaigoje turėtų galutinai paaiškėti TVF nuomonė dėl Lietuvos noro atsiskaityti valiutų valdybos. Išankstiniai TVF specialistų pasisakymai leidžia manyti, jog fondas neprieštarauja vyriausybės ir Lietuvos banko ketinimams.

LAIB indėlininkai nepatenkinti susitikimu

Lietuvos akcinio inovacinio banko (LAIB) indėlininkų koordinacinė taryba pareiškė nepatenkinimą susitikimu su Tarptautinio valiutos fondo atstovu Domenico Fanizza.

„Mes nepatenkinti susitikimo rezultatais ir sieksime, kad mus priimtų į Lietuvą atvykusios TVF misijos vadovas Julian Bengau“, pasakė LAIB indėlininkų koordinacinės tarybos narys, profesorius Juozas Muzeika. Anot jo, susidariusį įspūdį, kad TVF toliau inicijuoja banko žlugdymą, nors indėlininkai sukėlė 125 mln. litų akcinį kapitalą.

Pirmadienį tarybos nariai susitiko su D. Fanizza, kuris patvirtino, kad fondas nesikiša į vyriausybės sprendimus, o tik

rekomenduoja jai pertvarkyti bankus, praneša LAIB ryšių su visuomene agentūra.

Daugiau nei metus neveikiančio banko likimą vyriausybė ketina išspręsti vasario mėnesį. Dėl šio ir kitų probleminių bankų bus atskleista TVF ir Pasaulio banko specialistų nuomonės.

Skola užsieniui pernai išaugo daugiau kaip milijardu litų

Sausio 1 d. grynasis valstybės skolinimasis užsienio valiuta prilygo 16,3 proc. valstybinio biudžeto pajamų. Tai mažiau, nei buvo numatyta anksčiau (19,6 proc.). Manoma, jog šiais metais grynasis skolinimasis užsienio valiuta bus ne didesnis kaip 11,3 proc.

Valstybės skola užsienio valiuta sausio 1 d. buvo 4,304 mlrd. litų – praėjusiais metais ji padidėjo 1,004 mlrd. litų (34 proc.).

Šių metų pradžioje Lietuva ir užsienio bankai bei kitos finansų institucijos buvo pasirašiusios paskolų sutarčių už 7,912 mlrd. litų. Tai 2,406 mlrd. litų (44 proc.) daugiau nei prieš metus.

Vien pernai valstybės vardu ir su valstybės garantija buvo gauta ir panaudota 1,624 mlrd. litų lengvatinių užsienio paskolų.

1996 m. Lietuva grąžino 540 mln. litų paskolų užsienio valiuta. Lietuvos valstybinis biudžetas pernai buvo 6,64 mlrd. litų, bendrojo vidaus produkto sukūrta už 29,57 mlrd. litų, o eksportas vertinamas 12 mlrd. litų.

NRTV gen. direktorius kreipėsi į teismą

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Ar teisėtai Vytautas Kvietkauskas buvo atleistas iš NRTV generalinio direktoriaus pareigų, paaiškės ne anksčiau kaip po savaitės.

Pirmadienį Vilniaus miesto antrosios apylinkės teisme buvo įregistruotas ieškininis pareiškimas, kuriame V. Kvietkauskas prašo pripažinti jo atleidimą iš NRTV generalinio direktoriaus pareigų neteisėtu ir grąžinti jį į darbą, taip pat išieškoti atlyginimą už visą priverstinę pravaikėtą laiką.

V. Kvietkausko advokatas Stasys Šedbaras pranešė, jog antradienį šis ieškiny bus perduotas Vilniaus miesto antrosios apylinkės teisėjai Janinai Bulbieni. S. Šedbaras sakė, jog teismo posėdis bus paskirtas ne anksčiau kaip po savaitės, nes teisėja dar turi susipažinti su

ieškinio medžiaga, taip pat gauti NRTV tarybos dokumentus. Teisėja medžiagą nagrinėti turi teisę 20 dienų.

Paklaustas, ar turi galimybių jo ginamasis laimėti teismo procesą, S. Šedbaras pasakė, kad „jei ieškovas nesitikėtų laimėti, jis ir nesikreiptų į teismą“.

NRTV taryba sausio 21 d. nutarė sustabdyti gen. direktoriaus Vytauto Kvietkausko įgaliojimus ir skelbti naują konkursą šioms pareigoms užimti, teigdama, jog jo paskyrimas generaliniu direktoriumi pernai gruodį buvo neteisėtas. V. Kvietkauskas grįžo dirbti į privačią vietinę Vilniaus televiziją, tačiau ne direktoriumi, kaip anksčiau, o žurnalistu.

V. Kvietkauskas anksčiau yra atsisakęs paskelbti, kam priklauso Vilniaus televizija.

Visos Seimo partijos dalyvaus rinkimuose

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Visos parlamentinės Lietuvos partijos ketina varžytis dėl 4 dar laisvų Seimo narių vietų.

Rudenį Seimo rinkimai dėl nepakankamo rinkėjų aktyvumo nevyko Naujosios Vilnios, Trakų, Vilniaus-Trakų ir Vilniaus-Salčininkų apygardose. Drauge su savivaldybių rinkimais kovo 23 d. čia vyks pakartotiniai rinkimai.

Labiausiai savo gretas Seime dar tikisi papildyti 70 vietų pernai Seimo rinkimuose laimėję konservatoriai, krikščionys demokratai, kurie parlamente turi 16 atstovų ir 12 narių frakcija turintys socialdemokratai. Visų

šių partijų atstovai sakė keliantys kandidatus visose keturiose apygardose. Tačiau nė viena partija dar nenusprendė dėl konkrečių kandidatūrų.

12 vietų turinti LDDP tikrai mėgins iškovoti Seimo nario mandatą Trakų apygardoje, tačiau dar nenusprendė, kas kandidatuos rinkimuose.

Vienintelė viską suplanavusi Seimo partija yra 14 parlamentarų frakcija turinti Centro sąjunga. Trakuose ji iškels rinkimuose rudenį antrąjį ratą patekusia savo atstove Danutei Aleksūnienei, o Salčininkuose – Rimantą Remeiką.

Groznas, sausio 28 d. (Reuter-BNS). Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovai antradienį pareiškė, kad Čėčėnijoje vykę prezidento rinkimai buvo laisvi ir teisingi. Rinkimuose, kuriuose dalyvavo 12 kandidatų, pirminiais duomenimis, laimėjo generolas Aslan Maschadov, vadovavęs čėčėnų pajėgoms kare su Rusija. Maschadov antradienį kreipėsi į pasaulio valstybes, prašydamas pripažinti Čėčėnijos nepriklausomybę.
Nuotr.: Vienas iš daugelio savanorių čėčėnų, padėjusių palaikyti tvarką sekmadienio rinkimuose.

Prezidentas patenkintas Lietuvos diplomatų darbu

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Prezidentas Algirdas Brazauskas mano, kad Lietuva per šėšerius atkurtos nepriklausomybės metus suformavo „gerą diplomatinį korpusą“. „Džiaugiuosi, kad užsienyje dirba politikai išmanantys žmonės, kurie puikiai atstovauja Lietuvai interesams“, sakė prezidentas žurnalistams po diskusijų su Lietuvos diplomatinių atstovybių vadovais, susirinkusiais į kasmetinį susitikimą Vilniuje.

Pasak A. Brazausko, su diplomatais daugiausiai diskutuota apie Lietuvos įsijungimą į ES ir NATO.

„Šie metai – lemiama abiejų organizacijų plėtimė, ir mes turime veikti itin aktyviai, net aktyviau nei kitos pretendentes iš Vidurio Europos, nes 50 metų mūsų valstybė nebuvo reprezentuojama“, pabrėžė Lietuvos prezidentas.

Jis paragino greičiau priimti diplomatines tarnybos įstatymą, kuriuo būtų reglamentuotas ir diplomatų keitimas. „Nors nemanau, kad dabar reikėtų labai skubiai keisti kokius nors ambasadorius“, pridūrė A. Brazauskas.

Paprašytas pakomentuoti lig

Lietuvoje gerai saugojamas žydų kultūrinis palikimas

Vilnius, sausio 17 d. (BNS) – Izraelio ambasadorius Lietuvai Oded Ben-Hur mano, kad Lietuva deda pakankamai pastangų išsaugoti Vilniuje sukauptą žydų kultūrinį palikimą.

Spalio pabaigoje Lietuvoje akredituotas Izraelio ambasadorius gyvena Rygoje, o sausio pradžioje atvyko į Lietuvą susipažinti su pasikeitusia Lietuvos valdžia bei aplankė Lietuvos Knygų rūmuose saugomas žydų knygas bei spaudą.

Lietuvos ambasadorius Belgijoje Dalius Čekuolis pažymi, kad plečiantis ryšiams su NATO, „jaučiamas Lietuvos personalo ir finansų trūkumas Briuselyje“. Pasak D. Čekuolio, dabar ypač svarbi intensyvi veikla iki Madrido susitikimo. Lietuvos santykius su NATO ambasadorius apibūdino, kaip nuolat intensyvuojančius. Tačiau, norint juos tokius ir išsaugoti būtina, „aktyviai dalyvauti procese su naujomis idėjomis“, sakė ambasadorius.

siol neįprastą praktiką, kai prezidentūroje apsilankę ambasadoriai iš karto eina susitikti ir

A. Eidintas: žydų knygos turi likti Lietuvoje

Vašingtonas, sausio 27 d. (BNS) – Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Valstijose dr. Alfonsas Eidintas pareiškė, kad Vilniuje sukaupti žydų spaudiniai privalo likti Lietuvoje, nepaisant labai sumažėjusios žydų bendruomenės ir sudėtingos abiejų tautų bendradarbiavimo praeities.

„Teiginiai, kad lietuvių kolaravimas su naciais per karą automatiškai atima iš Lietuvos teisę rūpintis šia Lietuvos žydų istorijos dalimi, įžeidžia tuos lietuvius, kurie vertina ir siekia išsaugoti šį didį palikimą“, rašo ambasadorius dienraštyje „The Washington Times“. (A. Eidinto rašinys paskelbtas sekmadienį, atliepiantį ir laikraščio skaitytojų pasisakymus, kaip derėtų tvarkyti žydų kultūros palikimą Lietuvoje).

Laikraštis, be kita ko, yra spausdinęs nuomonę, kad kai kurių lietuvių bendradarbiavimas su naciais per II pasaulinį

su Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, prezidentas atsakė, jog tai esą „pačių ambasadorių reikalas“. „Nors Konstitucijoje aiškiai parašyta, kas vadovauja Lietuvos užsienio politikai“, pabrėžė A. Brazauskas.

karą atima iš Lietuvos bet kokią teisę į Vilniuje saugomus senovinius žydų spaudinius. Be to, siūlyta išvežti knygas į New Yorką arba Izraelį, nes Lietuvos žydų bendruomenė yra labai sumažėjusi.

Ambasadorius rašo, kad naciams pavyko sunaikinti žydų bendruomenę, bet ji tebėra gyva jų literatūroje ir mąstytojų darbuose, Vilniuje ir kituose senamiestečių gatvėse bei pastatuose. „Mūsų manymu, lietuvių ir žydų bendradarbiavimas užtikrinant dera- mų knygų saugojimą būtų puikus būdas bendromis jėgomis išsaugoti didį Vilniaus žydų palikimą, tuo tarpu jų išvežimas prisidėtų prie Lietuvos žydų istorijos ištrynimo“, rašo Lietuvos ambasadorius.

Vidaus reikalų ministrui apsaugos nereikia

Vilnius, sausio 28 d. (BNS) – Vadovybės apsaugos departamento direktorius Andrius Peckys pirmadienį gavo premjero pasirašytą potvarkį, kuriuo vidaus reikalų ministrui ir Muitinės departamento direktoriui paskirti asmenys sargybiniai.

Vidaus reikalų ministras Vidmantas Žiemelis (TS) antradienį pareiškė, kad asmeninė apsauga nesinaudos, nes nemano, jog jam gresia rimtas pavojus, pranešė VRM informacijos skyrius.

Tuo tarpu Muitinės departamento direktorius Alvydas Budrys sako, kad asmeninės apsaugos neprašė, bet atsisakyti jos neketina. Pasak jo, apsauga gali būti reikalinga, nes Muitinės departamentas žada pradėti aktyvią kovą su kontrabanda ir korupcija.

Vadovybės apsaugos departamentas dabar saugo prezidentą Algirdą Brazauską, Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, premjerą Gedimį Vagnorių, Seimo narį Egidijų Bičkauską bei Panevėžio verslininką Rimą Okulickį. Kūčių vakarą nušovėsi keturis reketininkus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūru pranešimais)

Maskva. Čėčėnijos prezidentu išrinktas Aslan Maschadov, Maskva gavo „rimtą progą“ su Čėčėnijos vadovybe susitarti dėl respublikos ateities statuso, antradienį pareiškė Rusijos prezidentas Boris Jelcin. Taikos sutartis, kurią ruggpjūtį pasirašė A. Maschadov ir buvęs Rusijos saugumo sekretorius Aleksandr Lebed, numatė 5 metų laikotarpį galutiniam respublikos statusui nustatyti. A. Maschadov ir kiti čėčėnų vadai nuolat reikalauja Čėčėnijos nepriklausomybės, bet su tuo Maskva niekada nesutiko. Tačiau čėčėnų tvirtina, kad, atgavę sostinę Grozną ir privertę Maskvą atitraukti savo kariuos, jie pasiekė nepriklausomybės pripažinimą de facto.

Boris Jelcin antradienį, pirmą kartą po 3 savaitių, buvo rodomas per Rusijos televiziją. Jis gestikuliuo rankomis, bendraudamas su ministru pirmininku Viktor Černomyrdin, ir plačiai šypsojosi, kalbėdamas su Nepriklausomų valstybių sandraugos sekretoriumi. Po plačių uždegimo sveikstantis B. Jelcin nuo ligos pradžios aiškiai numetė svorio, tačiau televizijos įrašo metu atrodė atsipalaidavęs. Įrašas nebuvo įgarsintas, ir apie ką buvo kalbama, nebuvo aišku.

Tokyo. Japonijos ministras pirmininkas Ryutaro Hashimoto antradienį dar kartą pareiškė susirūpinimą dėl Peru policijos veiksmų, kurie išprovokavo Tupaco Amaru partizanų, laikinai 72 įkaitus Japonijos ambasadorius rezidencijoje Limoje, paleisti kelis šūvius į Peru antiteroristinio būrio šarvuotus. Būrys tuo metu žygiavo aplink rezidenciją, per garsiakalbius grojo kariška muzika. R. Hashimoto paragino Peru vyriausybę apriboti policijos manevrus prie diplomatines rezidencijos, kad nenukentėtų įkaitai.

Maskva. Rusijos visuomeninio judėjimo „Už sąžiningus rinkimus“ stebėtojai jokių rinkimų įstatymų ir nustatytos tvarkos pažeidimų per Čėčėnijos prezidento ir parlamento rinkimus neaptiko, sakoma antradienį išplatintame judėjimo pranešime. Stebėtojai sausio 27 d. aplankė daugiau kaip 50 Grozno rinkimų apylinkių, labiausiai juos „nustebino didelis rinkėjų politinis aktyvumas ir tai, kaip griežtai rinkimus kontroliavo visuomenė“.

Briuselis. Prancūzija siūlo europiečiams ir amerikiečiams pasidalinti atsakomybę už vadovavimą NATO pajėgoms Pietų Europoje. Tai galėtų būti persilaužimas į aklaivietę patekusiose derybose šiuo klausimu. Pranešta, kad JAV pažadėjo apsvaistinti pasiūlymą. Ginčas dėl NATO vadovybės Pietų Europoje, kurios būstinė yra Neapolyje, tęmė šalių santykius jau nuo praėjusios vasaros.

Paryžius. Prancūzijos muziejuose yra saugomi iš žydų konfiskuoti meno kūriniai. Tai pranešė Prancūzijos dienraštis „Le Monde“, remdamasis slaptais vyriausybės dokumentais, įrodančiais, kad Prancūzijos valstybiniuose muziejuose, įskaitant garsųjį Paryžiaus Luvrą, yra beveik 2,000 Renoir, Monet, Gauguin ir kitų dailininkų darbų, konfiskuotų iš žydų.

Viena. JAV ir jos sąjungininkės NATO nesutaria, kaip peržiūrėti Iprastinės ginkluotės Europoje sutartis turėtų atspindėti naują geostrateginę padėtį, pirmadienį pranešė derybų šaltiniai. Labiausia šalys nesutaria, kaip, vasario viduryje prasidėjus deryboms, elgtis su Maskva, nes Europa yra mažiau pasiruošusi suilyti nuolaidų. Tvirtai nesutinkanti su NATO plėtimusi į Rytus, Maskva reikalauja, kad peržiūrėta sutartis nustatytų žymiai mažesnį šalių, kurios siekia narystės NATO, apsiginklavimo lygį, ir kad sutartimi būtų uždrausta dislokuoti užsienio kariuos šalyse, kur jų nebuvo iki 1995 m. lapkričio 16 d.

Belgradas. Serbijos vadovas Slobodan Milošević perims iš Zoran Lilič Jugoslavijos prezidento pareigas, antradienį pranešė Belgrado naujienų agentūra Beta. Tai numatyta naujame Serbijos ir Juodkalnijos socialistų partijų susitarime. Dabartinis Juodkalnijos prezidentas Momir Bulatović taps Jugoslavijos ministru pirmininku, pranešė agentūra, remdamasi Juodkalnijos socialistų partijos šaltiniais.

Talinas. Estijos premjeras bando įtikinti Europos Tarybą nutraukti Estijos išpareigojimų šiai organizacijai vykdymo stebėjimą ir žada pasirūpinti šalyje gyvenančiais rusiais – padėti rusakalbiams gyventojams integruotis į visuomenę, sakė premjeras Tiit Vahi, kalbėdamas Strasbūre vykstančioje Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesijoje.

Bern. Pirmadienį atstautydino Šveicarijos ambasadorius JAV Carlo Jagmetti. Aršios kritikos susilaukė jo parengta ir vidaus naudojimui skirta pažyma apie galimą Šveicarijos reakciją į žydų kaltinimus dėl jos vaidmens II pasauliniame kare, taip pat dėl pastangų suvaržyti Holokausto aukų turto paieškas Šveicarijoje.

Rusijos Federacijos (RF) bendradarbiavimo su NVS šalimis ministras Aman Tulejev pareiškė, kad Čėčėnija artimiausiu metu negalės tapti NVS nare. Jis pasakė, jog respublika pasilieka RF dalimi ir negalima kalbėti apie jokių jos atskyrimą. Ministras pabrėžė, kad Čėčėnijos statusas bus nagrinėjamas ne anksčiau kaip po 3-4 metų.

Ryga. Latvijos parlamentas priėmė farmacijos įstatymą, pagal kurį nuolatiniai gyventojai, neturintys nė vienos šalies pilietybės, negalės atidaryti vaistinės, ar vadovauti jai. Valstybinio žmogaus teisių biuro išvadoje sakoma, kad šios, taip pat kai kurių kitų profesijų draudimas nepiliečiams, prieštarauja tarptautiniams dokumentams.

Viena. Antradienį prisiekė naujasis Austrijos kancleris Viktor Klima ir socialdemokratų partijos vyriausybė. Priesaiką priėmė prezidentas Thom Klestil. 49 metų V. Klima tapo atstautuoju Austrijos kancleriu nuo Antrosios Respublikos įkūrimo 1945 metais.

KALENDORIUS

Sausio 29 d.: Sulpicijus, Valerijus, Girkančas, Pranciškus.
Sausio 30 d.: Martyna, Jacinta, Ipolitas, Nikodemas, Bangolė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS VADOVYBĖS PAREIGŲ PERDAVIMAS

Lietuvių Skautų sąjungos vadovybės pareigų perdavimas vyks šį savaitgalį PLC, Lemonte, ir Jaunimo centre, Čikagoje.

Šeštadienį, vasario 1 d., 1 val. p.p. PLC, Lemonte vyks atskiri LSS Brolijos, Seserijos, Akademinių Skautų sąjūdių Garbės teismo, Kontrolės komisijos ir kt. posėdžiai. Posėdžius šaukia ir veda 1994/96 metų kadencijos vyr. skautininkai ir pirmininkai. Posėdžiai gali vykti ir kitur, kitu laiku, pagal poreikius. Pirmijos pasitarimai vyks anksčiau, LSS Tarybos pirmininkams susitarus.

Šeštadienį, 6 v.v. Bočių menėje, PLC, Lemonte, vyks bendra vakarienė ir vakaronė. Dalyvauja visi pareigūnai su žmonėmis ir vyrais, Čikagos skautijos vadovai, -es bei jų svečiai ir kviešti svečiai. Apie dalyvavimą prašoma pranešti vs. Marytei Uts tel. 708-423-0307.

Po vakarienės - vakaronė: pakėlimai, atsisveikinimo dovėnėlių įteikimai (kad neužtektų sekmadienio programos), trumpa programa, pabėdavimas, dainos.

Sekmadienį, vasario 2 d., 10 val. r. šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

11 val. ryto iškilminga LSS vadovybės perdavimo sueiga Jaunimo centro maž. salėje.

Sueigoje dalyvauja: abiejų kadencijų LSS Pirmijos pirmininkai, Brolijos ir Seserijos vyr. skautininkai, ASS vadovai, Vidurio rajono vadovai, Garbės teismo, Kontrolės komisijos pirmininkai.

Svečiai - abiejų LSS Tarybų ir Pirmijų nariai, šakų vyr. skautininkų ir ASS pirmininko pavaduotojai, rajonų vadai ir atstovai, abiejų kadencijų pareigūnai, Čikagos tutininkai ir jų vadijos, skautininkai/ės, kviešti svečiai ir Čikagos lietuvių visuomenė.

Iškilmingos sueigos eigoje:
Vėliavų įnešimas
Himnas
Invokacija
Atidarymas - v.s. fil. Kęstutis Jėčius

Apdovanojimai LSS ordinais Brolijos pareigū testinumas - v.s. fil. Albinas Sekas.

Seserijos vyr. skautininkės pareigų perdavimas, - vs. Birutė Banaitienė.

ASS naujojo pirmininko žodis - s. fil. Rimas Griškėlis.

Garbės teismo pirmininko/ės žodis.

Kontrolės komisijos pareigų perdavimas - jvs. Bronius Juodelis.

Vidurio rajono vadovų pareigų perdavimas - vs. Julija Taorienė.

Tarybos pirmininko žodis ir pareigų/vėliavos perdavimas - vs. fil. Kęstutis Jėčius.

1997/99 m. kadencijos Tarybos pirmininkės žodis - vs. Birutė Banaitienė.

Sveikinimai, Užbaigiamoji mintis.

„Lietuva brangi“.

Sueigai pasibaigus - pasisvečiavimas, pabėdavimas, užkandžiai. Išsikirstome.

Pareigų perdavimo suvažiavimą gložo „Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautių draugovė. Atsakingos - vs. Marytė Uts ir s. fil. Jolanda Kerelienė.

KA VEIKIA „VERPSTĖS“?

Kaip ir kasmet, „Verpetių“ būrelis pradėjo šventių laikotarpį kalėdine sueiga, uždegdama tradicines žvakes žvakidėje iš senos girių šaknies, kuri tarnauja nuo pirmųjų „Kernavės“ tunto kūčių jau 40 metų! Tiek pat metų skautauja ir draugauja dauguma sesių „verpetių“, kurios tada buvo dar „geltonšilpės“ ar neseniai davusios vyr. skautės įžodį.

Nors laikas bėga srauniais upeliais, nors sudega kūčių žvakės, bet skautiška idėja pagrįsta draugystė išlieka. Ir smagu susitikti, ir smagu kartu šventes švęsti puoselėjant lietuviškas tradicijas. O dar smagiau, kad „Verpetių“ būrelis „išsiuogino“ dar vieną Seserijos Vyriausią Skautininkę - v.s. Ritą Penčylienę, išrinktą į šias garbingas, bet ir sunkias, pareigas 1996 m. LSS vadovybės rinkimuose. (Vyr. Skautininkė prieš keletą metų yra buvusi „verpetė“ v.s. Irena Kerelienė). Ir ne tik Vyr. Skautininkė „verpetė“, bet ir jos pavaduotoja - v.s. Marytė Uts!

Sesės pasveikino Ritą ir Marytę naujose pareigose su rožiu žiedais ir, žinoma, „Ilgiausių skautiškių darbingų metų“ daina.

Malonią staigmeną sesėms „verpetėms“ padarė jų mylimoji sesė Mamunėlė v.s. Ona Siliūnienė, (kuri, nors ir toli gyvenama tebėra būrelio narė), atsiųsdama dosnią suką „Priėdėti prie gerojo darbo išvykdymo“.

Nusprendusios gerą darbą atlikti apmokant vasaros stovyklą vienai, paramos reikalingai, skautei (nes ne tik Lietuvoje, bet ir čia pas mus yra sunkiai besiverčiantis jaunimas), sesės lauzė kalėdaitį, giedojo kalėdines giesmes ir vaišinius gausiais suneštiniais kūčių patiekalais „Verpetių Verpetės“ Dainos šventiškai papuoštuose namuose.

„Verpetės“ verpia tvirtą giją - tegyvuoja Seserija!

Sesė Nijolė

„Kernavės“ tunto „Verpetių“ būrelis - skautiškos veiklos laiptais - su žypsnais sukštyn! Priekalyje būrelio vadovė ps. Daiva Luneckaitė-Bulic. Nuotr. Ritos Dauklienės

Klaipėdos dienos sueigoje. Iš k. - Vilija Pauliūtė, jvs. dr. Algis Paulius, Kristina Jonušaitė, j.b. Darius Bartkus, js. Vaclovas Macieža, j.b. Rimas Radzevičius, jvs. Violeta Paulienė, jvs. Antanas Levanas. Nuotr. J. Tamaliūčio

KLAIPĖDOS DIENOS SUEIGA PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE

Pasaulio Lietuvių centras darosi vis labiau reikšmingas mūsų skautiškoje veikloje. Čia įsikūręs LSS archyvas, ASS būstinė, Čikagos skautų ir skautiškų būklai. Po pamokų šeštadieninėje Maironio liutuanistinėje mokykloje, kuri šiuo metu yra didžiausia išėjimoje, čia vyksta skautų ir skautiškų užsiėmimai, šventės, minėjimai.

Jūrų skautų ir skautiškų tradicinis Klaipėdos dienos atvėdavimo minėjimas ir šiemet čia vyko sekmadienį, sausio 26 d. Po jaunimui skirtų šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, susirinkome PLC salėje. Šioje iškilmingoje metinėje Klaipėdos dienos sueigoje dalyvavo jūrų skautiškų „Nerijos“ tunto sesės ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautai, bebrai, jūrų jaunieji, jūrų budžiai bei skautininkai, -es.

Salėje įrengtame laivo denyje išsiriavo 69 sesės ir broliai jūrų skautai, -es. Salėje susėdus jūrų skautijos veteranams, tėveliams ir svečiams. Klaipėdos dienos sueiga gražiai pravedė „laivo denio“ komendantas j.b.v.v. Aidas Palubinskas.

Denyje uždegus tautinių spalvų žvakes, sukabėjus maldą, stiebe buvo pakeltas didysis vimpilas ir įnešta „Nerijos“ tunto vėliava. Perskaityti „Nerijos“ tunto tutininkės įsakymai, kuriais į vaitininkės laipenį buvo pakeltas vr. Laura Jokubauskaitė, vr. Kristina Jonušaitė, vadovavusi sesėms jūrų sueigoje. Į vairininkės laipenį pakeltas: Rasa Dvilaitė, Andrea Dutton, Diana Juskytė, Giedrė Kazlauskaitė, Nida Lendraitytė, Vilija Pauliūtė ir Aušra Pumpytė. Penkioms ūdrytėms, atlikusioms reikalavimą programą, suteiktos šeimi-

ninkės specialybės.

„Lituanicos“ tunto tutininko s. Romo Rupinsko įsakymu, bebrai Kristopas Bill, Tadas Mikuzis ir Tomas Mikuzis davė jūrų jaunių įžodį. Sesės juos pasveikino ir įteikė maišelį saldainių.

Į denį įnešus trispalvę ir ratu sustojus visiems sueigoje buvusiems skautininkams ir skauti-

Klaipėdos dienos iškilmingos sueigos dalyvius sveikina „Nerijos“ jūrų skautiškų tunto tutininkė js. Vilija Pauliūtė.

Perskaitytas LS Seserijos vyriausios skautininkės v.s. Birutės Banaitienės 1996.05.22 d. įsakymas skelbė ir jūrų skautininkes pakėlimą v.v. Aldos Mikučauskaitės, j jūrų skautininkes - Taidą Chiapetą ir Virginiją Rimeikienę, j jūrų vyr. skautininkes - Violetą Paulienę. Paskelbus daugelio apdovanojimą LSS garbės žymėnims. Zuvėdros žymėnis buvo įteikti: g.v.v. Laimai Bacevičienėi, g.v.v. Danutė Strub ir g.v.v. Aldona Weir. Vėlavos žymėniu apdovanotos: j.ps. Aleksandra Gražytė ir j.ps. Rūta Kirkuvienė. Tėvynės dukros žymėniu - j.ps. Rasa Kelpšaitė. Gintaro žymėniu - j.ps. Aušrinė Karaitis. j.ps. Laura Lapinskienė ir j.ps. Daina Rudaitienė - visos „Nerijos“ tunto vadovės.

Klaipėdos dienos sueiga sveikino LSS Tarybos pirmininkas v.s. fil. Kęstutis Jėčius ir „Nerijos“ tutininkė js. Vilija Pauliūtė, „Aušros“/„Kernavės“ skautiškų tunto tutininkė s. dr. Dalia Trakienė, „Lituanicos“ tunto tutininkas s. fil. Romas Rupinskas, LSS Tarybos išdininkas vs. Antanas Jėčius, LSS Kontrolės komisijos pirm.

j.v.s. Bronius Juodelis, tos

SKAUTIŠKOS KŪČIOS NEW YORKE

„Vilijos“ vyr. skautiškų židinio surengtas Kūčias gruodžio 17 dieną Kultūros Židinio didžiojoje salėje susirinko daugiau kaip 150 asmenų. Kaip įprasta, visi namie pagaminti tradiciniai Kūčių valgiai buvo sudėti ant didžiulio šventiška papuošto stalo, kuris skendo žvakių šviesose. Salė buvo gražiai ir skoningai papuošta, eglutė padabinta šiaudinukais, o visus metus negirdėtos kalėdinės giesmės kvietė susirinkusius drauge pagiedoti.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, pradėjo Kūčias prasminga maldą; po to visi svečiai dalyvavo kalėdiniams ir skaniai vakarieniavo.

Trumpą programėlę atliko Maironio liutuanistinės mokyklos mokiniai: I. Kuncaitė, T. Dičpinigaitis, E. Gaubaitė, G. Pliūra, D. Sidlauskas, N. Norvilaitė, D. Bukauskas ir kt. Jų pasirodymas buvo gražiai įvertintas nuosirdžiais dalyvių plojimais.

Svečių tarpe buvo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas, kun. St. Raila, Lietuvos generalinis konsulas dr. Petras Anusas, pasveikinęs susirinkusius šventiųjų proga, konsulas Arnoldas Milukas su šeima, Marytė Šalinskienė, dr. J. Dičpinigaitis su šeima, Romas Drzdauskas, Apreiškimio parap. zakristijonas, akor-

ninkėms, įžodį davė j paskautininkės laipenį pakelta g. v.v. Laima Pauliūtė.

Perskaitytas LS Seserijos vyriausios skautininkės v.s. Birutės Banaitienės 1996.05.22 d. įsakymas skelbė ir jūrų skautininkes pakėlimą v.v. Aldos Mikučauskaitės, j jūrų skautininkes - Taidą Chiapetą ir Virginiją Rimeikienę, j jūrų vyr. skautininkes - Violetą Paulienę. Paskelbus daugelio apdovanojimą LSS garbės žymėnims. Zuvėdros žymėnis buvo įteikti: g.v.v. Laimai Bacevičienėi, g.v.v. Danutė Strub ir g.v.v. Aldona Weir. Vėlavos žymėniu apdovanotos: j.ps. Aleksandra Gražytė ir j.ps. Rūta Kirkuvienė. Tėvynės dukros žymėniu - j.ps. Rasa Kelpšaitė. Gintaro žymėniu - j.ps. Aušrinė Karaitis. j.ps. Laura Lapinskienė ir j.ps. Daina Rudaitienė - visos „Nerijos“ tunto vadovės.

Klaipėdos dienos sueiga sveikino LSS Tarybos pirmininkas v.s. fil. Kęstutis Jėčius ir „Nerijos“ tutininkė js. Vilija Pauliūtė, „Aušros“/„Kernavės“ skautiškų tunto tutininkė s. dr. Dalia Trakienė, „Lituanicos“ tunto tutininkas s. fil. Romas Rupinskas, LSS Tarybos išdininkas vs. Antanas Jėčius, LSS Kontrolės komisijos pirm.

j.v.s. Bronius Juodelis, tos

komisijos narys j.v.s. Antanas Levanas ir kiti vadovai, -es, gausiu būryu tėvų ir svečių. Sueigoje pasirodymus atliko jūrų jaunieji su „Geriausiu siu-veju“ ir jūrų jaunieji su „Jūrininkų valgykla“. Po sueigos vyko kuklios vaišės, suruoštos sesių vadovių, be abeju, su šeiminingų specialybės įsigijusiomis ūdrytėmis.

Brolio Bronius

DRAUGAS

(USPS-161989) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5889.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, palievimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto		
JAV	metams	1/2 metų 3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00 \$35.00
Tik šilštadienio laida:	\$110.00	\$60.00 \$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00 \$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00 \$35.00
Užsant i Lietuva:	\$100.00	\$55.00
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00
Tik šilštadienio laida	\$55.00	
Užsant i užsienį	\$50.00	\$25.00
oro paštu	\$160.00	\$85.00
Tik šilštadienio laida		

Vyriausias redaktorė - Donatė Miodokienė
Administratorius - Ignas Budrys
Moderatorius - Irena Vilkaitė Rimšienė

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šilštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šilštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsižvelgus, gausus pažyma ka nors šelbė.
- Redakcija straipsnius laisvo nuosėdūna. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMAS PRANEŠA

Garbės teismo balsų patikslinimas

Biuletenyje Nr. 4 paskelbti rinkimų duomenys nebuvo tikslūs. Kandidatai gavo sekantį balsų skaičių:

vs. Danutė Keršienė - 160 balsų, išrinkta

vs. Česlovas Senkevičius - 158 balsus, atsisako

vs. Vytautas Škrinakas - 109 balsus, išrinktas

vs. fil. Vladas Morkūnas - 103 balsus, išrinktas

vs. Algis Empakeris - 26 balsus, kandidatas

s. Edvardas Kazakevičius - 23 balsus, kandidatas

Pirmijos Pirmininko rinkimai:

Kandidatai j Pirmijos pirmininkus slaptame balsavime gavo sekantį skaičių balsų:

vs. Birutė Banaitienė - 15 balsų

vs. fil. K. Jėčius - 13 balsų

deonu palydėjęs giedamas giesmes.

Kūčių vakarienė - tai vyr. skautiškų židiničių dovana lietuviškai visuomenei, savų jėgų meilės išraiška. Šiuo metu Aldona Žukienė pirmininkauja vyr. skautiškų „Vilija“ židiniui.

„Darbininkas“ 1997.01.3 d.

Vienas Tarybos narys nebalsoavo.

Garbės Teismo pirmininko rinkimai:

Garbės teismo nariai Toronte vykusiame viešame posėdyje Garbės teismo pirmininke išsiriško vs. Danutė Keršienė.

Kontrolės komisijos pirmi-

ninko rinkimai:

Kontrolės komisijos nariai Pasaulio lietuvių centre vykusiame viešame posėdyje išsiriško jpa. Algį Jonušą Kontrolės komisijos pirmininku.

Darbą baigus:

Linkiu LSS Vadovybei sėkmingai ir uoliai eiti pareigas. Dėkoju vadovams be kurių pagalbos nebūčiau galėjęs šį darbą atlikti:

Mandatų komisijos pirmininkui vs. fil. L. Ramanauskui

Balsų skaičiavimo komisijos pirmininkui vs. fil. A. Pauliūnui

Prezidiumo nariui vs. A. Karaliūnui

Negaliu užmiršti ir skautininkų, kurie, kviečiami, mielai prisidėjo prie darbo:

vs. Alino Ramanauskienės, vs. J. Paronio, s. V. Kučo, vs. fil. S. Miknaičio, vs. fil. K. Jėčiaus.

Visiems skautiškais ačiū. Romas Fabijonas Prezidiumo pirm.

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 743-0255
Valandos pagal susitarimą

Nijolė Stankevičiūtė, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jėgų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
311 South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
773-471-7879

DR. A. B. GLEBECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3889 W. 98 St. Tel. (708) 423-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3v. p.p. - 7v.v., antr. 12:30 - 3v. p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v. p.p.
penkt. ir šilšt. 9 v.v. - 12 v. p.p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 886-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDB, P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutartyti dantis už
priemamą kainą. Pacientai primami
absoluciai punktualiai. Susitarimai
(kalbėti anglškai) tel. 708-423-6888
Kab. tel. (312) 471-3389
VIDAS J. NEMCKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDYS LIGOS
7725 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

Cardios Diagnostic, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7769

RMGAUDAS TURMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
988 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 886-4885
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydytojas bei chirurgija
172 Schiller St., Evanston, IL 60120
708-841-2888
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-636-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidus ligų gydytojas
Kabrėna lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 886-7788
ARAS ŽILGSA, M. D.
MORŲ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 827-6999
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 438-6120

KARALIAUČIUS AR TVANKSTĖ?

JONAS ŠARKA

Bevertant neseniai Lietuvoje įsigyto „Kestučio Vaškėlio“ sudaryto, „Turisto atlaso“ lapus, ilgiam sustojau ties Rytprūsiais. Tame atlaše yra apie šimtas (1:50,000 masteliu) žemėlapių, apimančių lietuvių etnografines sritys. Prie jų išspausdinti ir žymenų vietovių aprašymai, pridodant ir senosius vokiškuosius, ir lietuviškuosius jų pavadinimus Mažosioje Lietuvoje. Tiesiog šurpas, apmąstas ir stulbinantis apimtis, paskaičius miestų, miestelių, upių, ežerų, net pelkių ar miškų dabartinius rusiškuosius vardus. Visi jie šimtaprocentiniai surašyti, nepalikant jokios žymės, kad čia dar visai neseniai ne rusai gyveno. Tai vienas ryškiausių tautinio genocido pavyzdžių, kokį pasaulis yra patyręs, jau nekalbant apie to krašto gyventojų žiaurą likimą. Bet tai kita tema.

Grožyda Giedraitytė („Draugo“, 1996 m. 239 nr. laišku) visai pagrįstai pyko ant rabevių, kurie Karaliaučius vadina Kaliningradu. Giliau į šį reikalą pažvelgus, peršiai klausimas, kodėl tas miestas ir sritis vis dar tebūri vieno Stalino sėbrų, buvusio Sovietų Sąjungos prezidento, Kalinino vardą? Leningradui sugrąžino seną pavadinimą – St. Petersburg, Stalingradas tapo Volgograd, Gorkij – Nižnij Novgorod, Sverdlovsk – Jekaterinburgas, o Kaliningrad taip ir paliko Kaliningradu. Mums, žinoma, tai yra skaudu.

Nebandydamas nieko atimti iš Giedraitytės pareikščiau minčių, drįstu girti ir dar gilesnį prūsų praeitį, pacituodamas iš „Turisto atlaso“ eilutes: „Karaliaučius – vok. Koenigs-

berg). Čia buvusią prūsų gyvenvietę Tvankstę Kryžiuočiai suvedino ir 1255 m. pastatė savo pilį. Vokiečiams talkino Čekijos karalius Otokaras II. Jo garbei pilis pavadinta Karaliaučiaus kalnu“. (Apie Tvankstę ir Kapočiaus Lietuvos Enciklopedijoje gan plačiai užsimena). Ilgainiui, matyt, vokiškasis pavadinimas nustelbė lietuviškąjį, lietuviams iš kitų kalbų pasiakolinant žodį Karaliaučius. Be abejo, tai skamba pakankamai lietuviškai, bet ar nevertėtų mums bandyti susigrąžinti aną originalų tos vietovės vardą, užuot svetimųjų krašto užkariautojų primetę?

Niekas dėl to negalėtų mūsų apkaltinti. Nusikaltėliai yra tie, kurie Tvankstę ar Karaliaučius pavertė Kaliningradu, Tilžę Sovietų, Ierutį – vieni Insteburgu, kiti Černiachovskiu, Lazdynus – Krasnoznamenauku, Tepliauvą – Gvardeiskiu, Jlavą – Bagratinovskiu, Tolminkiemį – Cistų Prudy ir t.t. Dar 1944 m. mūsų šeimai traukiantis per Rytprūsius, ant Norkitten geležinkelio stoties sienos pastebėjome pro naują dažų klodą persiviešiantį žodį Norkaitiai. Tai gal buvo net iki Hitlerio laikų užsilikęs prūsiškasis vardas. Vaškėlio „Turisto atlaso“ tam miesteliui lietuviškas vardas kažkodėl duotas Narkytai, o dabar rusiškasis Mezdurecė. Sakoma, kad nuo ten netoli garsumas prūsų sukilėlis Herkus Mantas buvo palaidotas, o man, visai negarsiam šių eilučių autoriui, netoli nuo ten virš dviejų mėnesių teko viename dvare bulves kasti ir mėšlus kratyti. Ta vietovė yra apie 15 km į vakarus nuo Iščiuo, tai maždaug Nadrūvos vidury, kur

Klaipėdos krašto sukilime 1923 metais žuvusiems lietuviams paminklas Klaipėdos miesto skulptūrų parke.

PASKELTAS KONKURASAS

Vieną rugpjūčio popietę kažkur netoli Iščiuo mūsų, bene penkių vežimų kolona, nakvynėi priėmė vyresnio amžiaus ūkininkas. Tą vakarą su juo tik vokiškai susikalbėjome. Kitą rytą įvyko stebuklas: mūsų šeimininkas, pagaliau daugiadamas į klijom duris, puikiai sia nadrūvių tarpe mus pažadino iš gilaus miego, pšadydamas pagalbos jo šeimai pasirodėti kelionei, nes atėjęs „befehlis“ apšleisti namus ir trauktis į vakarus. Vėliau, kolonoje susitikus, jis vėl tik vokiškai temokėjo... Teko pastebėti, kad beveik be išimties tokie atvejai tuomet pasitaikydavo tik visiškai netikėtai, tik nelaimei nutiktus. Kitą kartą, man bekasant priešankinius griovius, „rudmarškinis“ darbų prižiūrėtojas staiga praplūvo bartis lietuviškai, kai vienas žemaitis pusbalsiu iš griovio juokais ketino tvoti jam kastuvu į galvą. Tarp kitko man teko girdėti, kad vėliau raudonarmiečiai tuos griovius naudojo jų pačių nužudytų civilių gyventojų, vokiečių bei rusų kariams laidoti. Išėina, kad vokiečiai patys sau amžino atilsio vietas pasirengė, kaip prieš tai žydai buvo priversti daryti. Ak, koks idomus pasaulis! Ir žiaurus.

Sunku patikėti, kad Sniečkus, kaip kad kai kurie bando teigti, yra atsiskęęs priimti Stalino pasiūlymą Lietuvai apsiimti administruoti Rytprūsius. Jei taip iš tikrųjų buvo, tai Sniečkus Lietuvai padarė didžiausią meškos patarnavimą, Maskvai gelbėdamas atidaryti langą į Baltijos jūrą ir vartus į didžiausias pasaulyje gintaro kasyklas, virš Lietuvos pakabinamas Damoklo kardą, kurs kabėjo, kaba ir kabės tol, kol bent vienas rusų kareivis paliks prūsuoce. Nereikia būti nei istoriku, nei politikui, kad suprastume, jog Lietuva negali būti priimta į NATO tol, kol Rytprūsiai demilitarizavo klausimas nebus galutinai išspręstas lietuvių naudai. Norint tai

ISLEISTA M. GIMBUTIENĖS KNYGA

Žinomas kultūros rėmėjas prelatas Juozas Prunskis paskyrė 5,600 dolerių krikščionybės idealų ugdymui Lietuvoje. Šios lėšos konkurso būdu atiteks geriausio projekto „Krikščionybės idealų ugdymas kasdienybėje“ arba veikalo „Šventojo Rašto trumpi mąstymai kiekvienai dienai, pagal liturginius laikotarpius“ autoriams.

Projektą „Krikščionybės idealų ugdymas kasdienybėje“ gali sudaryti seminarų ar paskaitų ciklas katechetams, religijos dėstytojams, jaunimo vadovams, jaunoms šeimoms.

Lietuvoje, Utenos apskrityje, gimęs, Vytauto Didžiojo universitete teologiją studijavęs, prel. Juozas Prunskis 1940 metais apsigyveno JAV, dirbo „Draugo“, kitų leidinių redakcijose, dėstė lituanistikos institute, per „Amerikos balso“ radiją sakė pamokslus lietuviams, paskelbė tūkstantčius straipsnius.

Prel. Juozas Prunskis buvo įsteigęs premijas už geriausius lietuvių išėivijos literatūros, taip pat už religinio meno kūrinius, finansavo įvairių periodinių leidinių konkursus. Savo didžiulę biblioteką perdavė Šventojo Kazimiero seserims Čikagoje, remia kultūrinis religinius projektus Lietuvoje. (Elta, 01.13)

PASIEKTI, LIETUVAI DAR LIEKA LAIBI DAUG PASTANGŲ SUTELKTI, BELDŽIANTIS NE TIK Į JUNGTINIŲ TAUTŲ, DIDŽIŲJŲ VALSTYBIŲ VALDŽIOS, BET IR Į TARPTAUTINIO TRIBUNOLO DURIS, SIEKIANČI TAIKOS KONFERENCIJOS, KURI GALUTINAI NUSTATYTŲ VALSTYBIŲ SIENAS.

Lietuvai iš to nėra ko prarasti. Tame rimtame žaidime visi „kozeriai“ yra mūsų Lietuvos ranke. Baigdamas net drįstu Lietuvai pasiūlyti naują šūkį: „Baltijos kelias turi tęstis ligi Tvankstės!“

pasiekti, Lietuvai dar lieka labai daug pastangų sutelkti, beldžiantis ne tik į Jungtinių Tautų, didžiųjų valstybių valdžios, bet ir į Tarptautinio Tribunolo duris, siekiant Taikos konferencijos, kuri galutinai nustatytų valstybių sienas.

Kai aš atvykau į Romą rudens metu, pastebėjau, kad Generolas, kuris ir tada buvo kankinamas kaulų džiovimu, labai jautrus šalčiui. Kartą labai nedrąsiai ir nuolankiai paprašė bent kokio šildymo žiemos metu (visas vienuolynas buvo nekūrenamas, nešildomas). Nupirkau elektrinę krosnelę. Jam išvykus į Lietuvą, vienuolyno viršininkas pasiakundė, kad labai daug sumokėjęs už elektrą. Pasirodė, kad Matulaitis, dirbdamas naktimis, naudojo elektrinę krosnelę (dienomis niekad nenaudojo) ir suvartojo daug gas brangios Italijoje srovės. Apmokėjau tą didelę sąskaitą, kad daugiau nebūtų priekaito ir nepasitenkinimo dėl elektros naudojimo.

Arkv. Jurgis Matulaitis Lietuvoje

Pirmieji Vizitatoriaus darbo vaisiai tuojau pasirodė ir Romoje. 1925 metų gale atvyko į Romą lietuvių katalikų delegacija dalyvauti jubiliejinių metų užbaigoje. Per iščius jubiliejinius (1925) metus iš viso katalikų pasaulio vyko į Romą maldininkų grupės, delegacijos ir pavieniai asmenys gauti jubiliejaus atlaidai. Tik iš katalikiškos Lietuvos Romoje niekas nepasirodė. Tai labai jautė popiežius Pijus XI. Jis tuoj suprato, kad tai yra sąmoninga demonstracija dėl konkordato, sudaryto tarp šv. Sosto ir Lenkijos. Tame konkordate Vilniaus vyskupija padarėta arkivyskupija ir taip sudaryta Vilniaus provincija. Lietuviai klaidingai suprato, kad tuo būdu šv. Sostas pripažino Vilnių Lenki-

jos valstybės dalimi. Apaštališkasis vizitatorius, norėdamas išsklaidyti tą klaidingą interpretaciją, paveikė Lietuvos katalikus nemaišyti politinių dalykų su bažnytiniais bei religiniais. Buvo sudaryta delegacija į Romą iš penkių asmenų: Žemaičių vysk. pagalbininkas J. Skvireckas, prelatas K. Šaulys ir Al. Grigaitis, prof. K. Pakštas ir stud. Juozas Grigaitis.

Popiežius priėmė delegaciją labai šiltai, maloniai, nors savo kalboje atargiai priminė savo tėvišką skausmą dėl lietuvių laikymosi jubiliejinių metais.

Delegacija oficialiai atstovavo Lietuvai iškilmingame šv. Petro bazilikos durų uždaryme, gavę specialias rezervuotas vietas bazilikos priangyje, kur vyko visos apeigos.

Paskutiniai arkiv. Jurgio Matulaičio namai

Arkiv. J. Matulaičiui išvykus į Lietuvą, mano asmeniškai kontaktas su juo nutrūko. Bet vietoj to išsivystė labai gausi korespondencija. Tokia padėtis tęsėsi veik tris mėnesius, kol jis 1926 m. kovo mėnesio pradžioje grįžo į Romą.

Tada, atvykdamas į Romą, atsivežė paruoštą planą, kaip sutvarkyti bažnytinę administraciją Lietuvoje, įsteigiant atskirą bažnytinę provinciją. Tą planą pateikė Konsistorialinei kongregacijai perfiūrti ir aprobuoti.

Po kelių posėdžių ir diskusijų nepaprastai greitai

Atsisakyti nelengva

Rusijoje 1996-tieji vadinami „prarastaisiais metais“, nes įvairios reformos, kurių valstybė taip laukė po prezidento Boris Jelcin perrinkimo, visiškai sustingo. Buvo tikėtasi, kad pagaliau Rusijos užsienio politika pakryps į geresnius santykius su Vakarų valstybėmis, tačiau diskusijos Briuselyje dėl NATO pletimosi, įjungiant kai kurias Vidurio, o ilgainiui galbūt ir Rytų Europos šalis, neparodė viltingesnio pasikeitimo ta linkme.

Šiuo metu daugiau negu 30 milijonų Rusijos gyventojų neuzdirba atlyginimo, iš kurio galelėtų pragyventi. Nepasitvirtino ir žadėtosios kariuomenės reformos. Kaip parodė nesėkmingas karas Čečenijoje, Rusijai dar toli gražu iki gerai tvarkomų, pakankamai aprūpintų ir veiksmingų karinių dalinių.

Daugelis užsienio ir vidaus politikų visas nesėkmes vertia ant prezidento galvos, nes jis nuo liepos mėnesio kone nepasirodė Kremliuje. Jelcino neveiksmingumu vis dažniau nusiskundžia ir ištikimieji patarėjai, tvirtai stovėję už jo pečių prieš rinkimus ir širdies operacijos metu. Atrodo, kad atėjo laikas pasikeitimams, tik dar neaišku, kas ir kaip turi imtis iniciatyvos juos įgyvendinti.

Lengviausia išeitis – įeigu Boris Jelcinas pats susiprastatistatydinti ir užleisti prezidento vietą pajėgesniam, tačiau tai vargiai atsitiks. Atrodo, kad jis mėgsta būti dėmesio centre, net jeigu tas dėmesys nėra per daug teigiamas. Svarbiausia: prezidentas jau yra įsitikinęs savo patarėjų ir kai kurių Vakarų valstybių vadų nuolatiniams tvirtinimais, kad tik jis, ir jis vienas, yra Rusijos demokratinės ateities laidas. Turint tokią „misią“, nelengva pasitraukti...

Nereikia kaltinti Rusijos prezidento, kad nenori atsisakyti galios valdžios viršūnėje. Tai labai žmogiška pažiūra, su kuria ir lietuviams tenka nuolat susidurti. Kažkada anuometinis „Draugo“ redaktorius kun. Pranas Garšva (š.m. sausio 24 d. sukako ketvirtosios metinės nuo jo mirties) mėgdavo sakyti, kad „solistas turi žinoti, kada laikas nultipti nuo scenos“. Vienok yra lengviau tuos žodžius ištartti (arba kam kitam pritaikyti), kaip pačiam įvykdyti. Kai jau taip nepajudinamai įsitvirtinama aukščiausiose pareigose, kyla pavojus, kad asmuo pradeda tikėti savo nepakeičiamumu bei neklaidingumu. Yra labai sunku dirbti su tokiu žmogumi, nes jis ar ji nepriima jokių patarimų, naujų sumanymų ar pakeitimų, nebent gimstančių sauje galvoje. Padėtį komplikuoja

ir pažiūra į kitus dirbančiuosius: jie esą nieko neišmano, o pasaulyje egzistuoja vien dėl to, kad pritarę vadovaujantįjo nuomonei.

Kiek daug nesutarimų ir kiurvirčių lietuvių užsienyje (ir tėvynėje) išvengtų, jei vadai ir vadukai mokėtų geranoriškai „nultipti nuo scenos“, kai ateina laikas. Antra vertus, tokią padėtį sukuria pati visuomenė, kurioje tebeveikia daug partijų, sąjungų, organizacijų, komitetų, komisijų, sambūrių ir kitų organizuotų grupių. Kadaisie humoristas poetas Antanas Gustaitis eiliavo, kad „kur du stos, višados pešis dėl valdžios“, o dabar priprašyti, kad kas sutiktų kandidatuoti į valdybą, juo labiau būti išrinktas pirmininku, kone neįmanoma. Žinoma, kai susirinkimas iš desperacijos maldauja, kad senoji valdyba dar kaip nors ištvirtų bent vienus metus, tik labiau sutvirtinama pirmininko vietą užimanco nuomonė, kad jis vienas tesugeba sėkmingai vadovauti...

Pagal pastarųjų laikų madą, pati populiariausia valdybos vieta – vicepirmininkas. Nereita pastebėti, kad pasitaiko net iki penkių vicepirmininkų! Dar laime, kad ne „prezidentai“, kaip dabar Lietuvoje. Ten jau kiekviena įmonė, organizacija ar sambūris turi ir savo prezidentą. Kažkada buvo tik vienas prezidentas, tas, kuris vadovavo valdybei, o dabar ir kerdižius įeigu tokia profesija dar nebūtų išnykusi – norėtų vadintis „piepenių prezidentu“. Per kone penkiasdešimt metų gyvendami Amerikoje, kur prezidentų taip pat apstu, šiuo „virusu“ neušsikrėtome, vienok Lietuvoje per šešerius metus prezidentų – kiekvienam žingsnyje.

Kai valstybės prezidentu, ministru pirmininku ar kuriuo kitu vyriausybės šūlu pareiškiamas viešas nepasitikėjimas (pvz., kaip Lietuvos Seimas balsavo iš pareigų pašalinti premjerą Adolfą Šleževičių, ar Rusijos Dūma, pasisakiusi prieš Boris Jelcino prezidentavimą), rodos, būtų garbinga iš pareigų pasitraukti. Amerikoje tik vienas prezidentas – Richard Nixon – savanoriškai paliko Baltuosius rūmus, nors ne vienas valdžios žmogus (įskaitant ir dabartinį Bill Clinton) buvo kaltintas didesniais ar mažesniais nusizėginimais. Nežinia, ar galima dideliu nusikalpimu laikyti savo pareigų neatlikimą, nes tai kol kas dinėklaidingumu. Yra labai sunku nultipti nuo scenos. Vienok yra lengviau tuos žodžius ištartti (arba kam kitam pritaikyti), kaip pačiam įvykdyti. Kai jau taip nepajudinamai įsitvirtinama aukščiausiose pareigose, kyla pavojus, kad asmuo pradeda tikėti savo nepakeičiamumu bei neklaidingumu. Yra labai sunku dirbti su tokiu žmogumi, nes jis ar ji nepriima jokių patarimų, naujų sumanymų ar pakeitimų, nebent gimstančių sauje galvoje. Padėtį komplikuoja

Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus (jo portretas matomas nuotraukos viršuje) dukrė Elzė Jankutė.

MANO PAŽINTIS SU DIEVO TARNU ARKIV. JURGIU MATULAIČIU

6 Kun. KAZIMIERAS RĖKLAITIS, MIC

Tada pasiprašiau, kad man leistų pasimatyti su ambasados pirmuoju sekretorium. Jam atvirai ir aiškiai išdėčiau, kad asmuo, kuriam išduotas šis pasas yra lietuvis ne lenkas, kad jis vyksta Lietuvon ne kokia politine ar tautine misija, bet turi visišką šv. Sosto pasitikėjimą ir siunčiamas į Lietuvą tvarkyti grynai bažnytinę bei religinę reikalą. Po to pokalbio visa tuo jau buvo duota, pridėjus dar ir rekomendacinį laišką Vokietijos muitininkams bei sienos kontrolieriams.

Taip viską paruošus, arkiv. J. Matulaitis 1925 m. gruodžio 10 dieną traukiniu išvyko į Lietuvą.

Dar vienas dalykas – nepaprastas mūsų Generolo darbštumas, ypač besirušiant naujai, šv. Sosto pavestai, gan jautriai misijai.

Zinojome ir anksčiau, kad J. Matulaitis yra labai darbštus, niekad neleidžia laiko veltui, bet, tik jam išvykus į Lietuvą, pasiskiejo, kad Romoje jo dirbta ištiesomis naktimis.

Kai aš atvykau į Romą rudens metu, pastebėjau, kad Generolas, kuris ir tada buvo kankinamas kaulų džiovimu, labai jautrus šalčiui. Kartą labai nedrąsiai ir nuolankiai paprašė bent kokio šildymo žiemos metu (visas vienuolynas buvo nekūrenamas, nešildomas). Nupirkau elektrinę krosnelę. Jam išvykus į Lietuvą, vienuolyno viršininkas pasiakundė, kad labai daug sumokėjęs už elektrą. Pasirodė, kad Matulaitis, dirbdamas naktimis, naudojo elektrinę krosnelę (dienomis niekad nenaudojo) ir suvartojo daug gas brangios Italijoje srovės. Apmokėjau tą didelę sąskaitą, kad daugiau nebūtų priekaito ir nepasitenkinimo dėl elektros naudojimo.

Arkv. Jurgis Matulaitis Lietuvoje

Pirmieji Vizitatoriaus darbo vaisiai tuojau pasirodė ir Romoje. 1925 metų gale atvyko į Romą lietuvių katalikų delegacija dalyvauti jubiliejinių metų užbaigoje. Per iščius jubiliejinius (1925) metus iš viso katalikų pasaulio vyko į Romą maldininkų grupės, delegacijos ir pavieniai asmenys gauti jubiliejaus atlaidai. Tik iš katalikiškos Lietuvos Romoje niekas nepasirodė. Tai labai jautė popiežius Pijus XI. Jis tuoj suprato, kad tai yra sąmoninga demonstracija dėl konkordato, sudaryto tarp šv. Sosto ir Lenkijos. Tame konkordate Vilniaus vyskupija padarėta arkivyskupija ir taip sudaryta Vilniaus provincija. Lietuviai klaidingai suprato, kad tuo būdu šv. Sostas pripažino Vilnių Lenki-

reikalas buvo palankiai išspręstas ir 1926 metų balandžio 4 d. (tai buvo Velykų pirmoji diena) pasirodė bulė „Lituanorum gente“, o rytojais dieną buvo nominuoti Lietuvos vyskupijoms naujieji ganytojai.

Šia proga reikia paminėti nepaprastą arkiv. J. Matulaičio taktą ir sugebėjimą išpirsti naujoms vyskupijoms asmenų klausimą. Iškilio klausimas dėl vysk. Pr. Karevičiaus, kuris nors buvo labai pamaldus, doras, tačiau jam trūko administracinio išmintingumo, be to, ir reprezentacijos srityje buvo šio to pageidaujama. Tad jis netiko būti naujos Lietuvos bažnytinės provincijos galva. Netiko jį skirti bet kuriai naujai vyskupijai, tiek dėl jo amžiaus, tiek dėl to, jog būtų atrode, kad jis pažeminamas, nustumiamas iš Kauno į provinciją. Vizitatorius, žinodamas vysk. Karevičiaus linkimą į dvasinį gyvenimą, labai taktiškai ir atargiai pasiūlė jam stoti į marijonų vienuoliją. Vysk. Karevičius, supratęs reikalą, atrodo, mielai sutiko tai padaryti (faktiškai ir padarė). Taip tasai jautrus klausimas buvo išspręstas.

Kadangi bulė „Lituanorum gente“ Vizitatorius buvo paskirtas įvykdyti šv. Sosto patvarkymą, vėl turėjo važiuoti į Lietuvą. Kai naujesiems vyskupams skyrimo bulės buvo paruoštos, arkiv. Matulaitis 1926 m. balandžio mėnesio gale, drauge su arkiv. Karevičium (jam atsisakius Žemaičių vyskupijos, popiežius jį pakėlė į arkivyskopus) išvažiavo į Kauną.

(Bus daugiau)

ŠVENTOJO AŽUOLYNO PAVĖSYJE

VALENTINAS MARKEVIČIUS

Gražūs sutapimai puošia gyvenimą. Prieš 75 metus – 1921 m. gruodžio 14 d. – Lietuvos Steigiamasis Seimas priėmė M. K. Čiurlionio galerijos įkūrimo įstatymą.

Ką tik pasibaigusiais, 1996-aisiais, gruodžio 14 d., Kaune duris atvėrė Adelės ir Pauliaus Galaunių namai – muziejus, bei čia gyvenusio žymaus Lietuvos kultūros ir politikos veikėjo Kazio Bizausko memorialinis kambarys.

Kartais atsiranda žmonių, kurie per neapsižūrėjimą ima ir pagalvoja: „Ar tiksliai leidžiama sunkiai uždirbtus ar paaugtus pinigus? Argi nėra kitų rūpečių, kaip atidaryti dar vieną muziejų?“ Šiuo atveju drąsiai galime sakyti, jog Galaunių namai – muziejus – išskirtinis reikšmingas mūsų kultūros istorijoje. Kad istorijos vėtrės neišdraskė po dalelę šio milžiniško kultūrinio palikimo, turime dėkoti Apvaizdai ir pasižventusiems žmonėms.

Didžioji Pauliaus Galaunės biblioteka jau seniai buvo užrašyta t. y. padovanota M. K. Čiurlionio muziejui. Nūnai, Kazimieros Galaunienės ir Dalios Galaunytės-Kaupienės-Augūnienės valia, dovanojamas namas Vydūno alėjoje su visu sklypu. Tai neįkainojamas Tautos turtas ir pasididžiavimas. Restoruojant namą, pagalbėję daugybė valdžios įstaigų bei privačių asmenų. Tikėjime ir neabejojime – atliktas darbas liks amžiams.

Paulius Galaunė – „ne vienas iš“, o pats žymiausias muziejininkystės, lietuvių liaudies meno, dailės, bibliofilinės knygos ir jos puošmenos ir eklibrisų – žinovas, kultūrinės ir dvasinės rezistencijos tvirtovė, meno vertybių saugojimo bei puoselėjimo etalonas, o jei kalbėsime senoviškai – patronas.

Iš daugelio jo surinktų vaizduojamojo meno ar rašytinių publikuotų ir neskelbtų archyvų, mane domina visai kas kita. Didžiausių pastangų ir pasišventimo dėka įsikūrusiame Galaunių muziejuje, lankytojų dėmesiui atkreipčiau į geležinius „cegelinius“ paženklintus Galaunių šeimos baldus. Pasirodo, Lietuvos meno ir istorijos turtus gelbėjančiam, Čiurlionio galeriją statančiam, Pauliui Galaunei nebūtinai laiko apie save pagalvoti. Kartu su žmona, Operos

primadona Adele Nezabitauskaitė-Galaunienė, buvo išties neapraktiški žmonės, neapskaičiavo visų naujojo namo kaštų.

Ne savi turtai tokiems žmonėms galvoj! Pažiūrėkime slapčia į to laikmečio P. Galaunės užrašų knygele. „Atsimink! Muziejuje sukrautas brangiausias tautos ir krašto turtas. Saugok jį visomis išgalėmis. Itin būk atsargus su ugnimi!“

„O justicija, kaip žinia, nuo praamžių užrištom akim slankioja... Jei valstybei įsiskolinot, būkit malonūs – gražinkit, arba – ką turit brangiausio pardukit. Tad teismo antstoliai ir atliko savo darbą – surašė, sužymėjo kilnojama Galaunių namų globos taryba, kurią sudarė: etnologijos hab. dr. Vacys Milius; prof. hab. dr. Bronius Vaškėlis; menotyro dr. Marija Matuškaitė; prof. Pranas Zundė iš JAV; Birutė Butkevičienė, Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė; Zita Zemaitytė, menotyrininkė; Gražina Zizaitė, Kauno m. savivaldybės kultūros ir meno skyriaus vedėja; Osvaldas Daulgis, Valst. M. K. Čiurlionio Dailės muziejaus direktorius, tarybos pirmininkas; Jonas Bruberis, Teatro, muzikos ir kino muziejaus direktorius; Prima Bizauskaitė-Dunn iš Anglijos; Rūta Kanopkaitė, „Kauno dienos“ vyr. red. pav. Arvydas Šaltenis, Vilniaus dailės akademijos rektorius; Kazimiera Galaunienė, muziejininkė, tarybos sekretorė.

Tai bus – pirmiausia – jaukus, šilti namai, muziejus su gausybe knygų, paveikslų, skulptūrėlių ir archyvais. Čia kiekvienas galės akivaizdžiai įsitikinti ir suprasti, jog kultūros paveldas ne vieno žmogaus reikalas ar ambicija, bet svarbiausia tautinio identiteto sąlyga.

O dabar pažvelkime, ką mums paliko Paulius Galaunė, ką jis surinko, sukaupe, paskelbė per savo ilgą amželi. Pagrindinis P. Galaunės kolekcionavimo objektas – knygos. Jų sukaupe per 12,000 vienetų! Paprastai kalbant, knyga jam buvo darbo, mokslinio-intelektualinio tobulėjimo priemonė bei dvasinė atgaiva didžiųjų rūškanų metais.

Knygas rinko dar nuo Petrapiolio laikų, kai mokėsi Psichoneurologijos institute. Veliau – Maskvoje, Kaune, Vilniuje, Paryžiuje. O laikais, pašto pagalba, knygų lentyna ilgėjo kone visos Europos, net Amerikos bičiulių ir žinovų padedama.

Gyvendamas Paryžiuje, P. Galaunė susipažino su Lenkų bibliotekos darbuotoju, dideliu bibliofilu Stanislovu Kočovskiu. Jam tarpininkaujant, Profesorius įsigijo retų lenkų leidinių. Su St. Kočovskiu P. Galaunė ryšius palaikė ir šiam persikėlus į Varšuvą. P. Galaunė taip pat keitėsi bibliofiliniais leidiniais su Maskvoje gyvenančiu žinomu menotyrininku ir bibliofilu Pavlu Etingeriu.

Asmeninėje bibliotekoje susikaupe nemažai, beveik 500 knygų su dedikacijomis. Jas dovanodavę rašytojai – J. Tumas-Vaižgantas, V. Krėvė-Mickėvičius, F. Kirša, J. Savickis, J. Gračiūnas, Just. Marcinkevičius; dailininkai – M. Dobužinskis, A. Galdikas, A. Gudaitis, V. K. Jonynas, V. Kasiulis, Maksas Bandas, V. Kisarasuskas; filosofai ir istorikai – S. Šalkauskis, L. Karsavinas, A.

A. ir P. Galaunių namų-muziejaus atidarymo momentas Adelės Nezabitauskaitės-Galaunienės memorialiniame kambaryje 1996 m. gruodžio 14 d. Iš kairės stovi: Birutė Šilinskienė, Vytautas Narbutas, Ingrida Korsakaitė, Vacys Milius, Aušra Kargaudienė, Aidas Zundė; sėdi: Petras Stauskas, Pranas Zundė, Zita Zemaitytė, Kazimiera Galaunienė ir Kauno miesto vicemere Vaidevutė Margevičienė.

Tik po Profesoriaus mirties Kazimiera Galaunienė imasi ryžtingų žygių atgauti namą. Vydūno alėjoje ir čia įkurti Galaunių bei K. Bizausko memorialinį muziejų. 1994 m. lapkričio 19 d., taip pat jos iniciatyva, suburiama visuomeninė Galaunių namų globos taryba, kurią sudarė: etnologijos hab. dr. Vacys Milius; prof. hab. dr. Bronius Vaškėlis; menotyro dr. Marija Matuškaitė; prof. Pranas Zundė iš JAV; Birutė Butkevičienė, Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė; Zita Zemaitytė, menotyrininkė; Gražina Zizaitė, Kauno m. savivaldybės kultūros ir meno skyriaus vedėja; Osvaldas Daulgis, Valst. M. K. Čiurlionio Dailės muziejaus direktorius, tarybos pirmininkas; Jonas Bruberis, Teatro, muzikos ir kino muziejaus direktorius; Prima Bizauskaitė-Dunn iš Anglijos; Rūta Kanopkaitė, „Kauno dienos“ vyr. red. pav. Arvydas Šaltenis, Vilniaus dailės akademijos rektorius; Kazimiera Galaunienė, muziejininkė, tarybos sekretorė.

Tai bus – pirmiausia – jaukus, šilti namai, muziejus su gausybe knygų, paveikslų, skulptūrėlių ir archyvais. Čia kiekvienas galės akivaizdžiai įsitikinti ir suprasti, jog kultūros paveldas ne vieno žmogaus reikalas ar ambicija, bet svarbiausia tautinio identiteto sąlyga.

O dabar pažvelkime, ką mums paliko Paulius Galaunė, ką jis surinko, sukaupe, paskelbė per savo ilgą amželi. Pagrindinis P. Galaunės kolekcionavimo objektas – knygos. Jų sukaupe per 12,000 vienetų! Paprastai kalbant, knyga jam buvo darbo, mokslinio-intelektualinio tobulėjimo priemonė bei dvasinė atgaiva didžiųjų rūškanų metais.

Knygas rinko dar nuo Petrapiolio laikų, kai mokėsi Psichoneurologijos institute. Veliau – Maskvoje, Kaune, Vilniuje, Paryžiuje. O laikais, pašto pagalba, knygų lentyna ilgėjo kone visos Europos, net Amerikos bičiulių ir žinovų padedama.

Gyvendamas Paryžiuje, P. Galaunė susipažino su Lenkų bibliotekos darbuotoju, dideliu bibliofilu Stanislovu Kočovskiu. Jam tarpininkaujant, Profesorius įsigijo retų lenkų leidinių. Su St. Kočovskiu P. Galaunė ryšius palaikė ir šiam persikėlus į Varšuvą. P. Galaunė taip pat keitėsi bibliofiliniais leidiniais su Maskvoje gyvenančiu žinomu menotyrininku ir bibliofilu Pavlu Etingeriu.

Asmeninėje bibliotekoje susikaupe nemažai, beveik 500 knygų su dedikacijomis. Jas dovanodavę rašytojai – J. Tumas-Vaižgantas, V. Krėvė-Mickėvičius, F. Kirša, J. Savickis, J. Gračiūnas, Just. Marcinkevičius; dailininkai – M. Dobužinskis, A. Galdikas, A. Gudaitis, V. K. Jonynas, V. Kasiulis, Maksas Bandas, V. Kisarasuskas; filosofai ir istorikai – S. Šalkauskis, L. Karsavinas, A.

Janulaitis, K. Jablonakis, A. Merkėlis, M. Lukšienė, M. Brenšteinas, J. Gimbutas; menotyrininkai – V. Čiurlionytė-Karužienė, K. Čerbulėnas, I. Korsakaitė, I. Kostkevičiūtė, Z. Zemaitytė, M. Matuškaitė; politiniai veikėjai – P. Klimas, J. Urbšys, K. Bizauskas; bibliografai ir bibliofilai – M. Urbšienė, A. Ružancovas, P. Etingeris ir kt.

P. Galaunės biblioteka buvo rinktinė – turtinga meno leidinių, dailės istorijos knygų, ypač gera lenkiškų po Antrojo pasaulinio karo išleistų knygų kolekcija.

Rinko literatūrą apie eklibrisus; atskirus rinkinius sudaro knygos muziejininkystės klausimais; nemažas skyrius apie mylimą poetą Adomą Mickevičių, netgi žvejybai mėgstamam Profesoriaus užsiėmimui – rasime nemažai leidinių.

Gausi eklibrisų kolekcija. P. Galaunė vienas pirmųjų Lietuvos ir lietuvių eklibrisų tyrinėtojų. Jo studijinis darbas – „Ex-librisas Lietuvoje“ paskelbtas 1926 m. Profesorius iniciatyva 1928 m. senijoje M. K. Čiurlionio galerijoje buvo surengta pirmoji Lietuvos eklibrisų paroda. Veliau, 1935 m., savo rinkinį – apie 800 vienetų, perleido M. K. Čiurlionio galerijai.

Didelę širdies dalį P. Galaunė skyrė litografijų, graviūrų, raizinių rinkimui. Apie šios pakraipos menininkus 1928 m. išleido knygą „Vilniaus meno mokykla (1793 – 1831)“. Išaugojo storiariaus ir labai retus J. Vilčinskio bei N. Ordos litografijų albumus.

O kokia gausybė tvarkingai sužymėtų grafikos darbų! Čia atrasime visą būrį talentingiausių Nepriklausomos Lietuvos dailininkų, tokių, kaip A. Galdikas, V. K. Jonynas, J. Steponavičius, T. Kulakauskas ir kt. Tai tiesiog išskirtinė Galaunių namų-muziejaus ekspozicijos dalis. Muziejų puošia skoningai atrinktos medžio skulptūrėlės tiek senųjų lietuvių liaudies menistų, tiek šiuolaikinių garseybių – Liongino Šepkos ir Ipolito Užkurnio. Kur dar žymiausių lietuvių menininkų: V. Kisarasusko, J. Kėdainio, P. Stauso, A. Kristopaičio bei kitų gerbėjų ar mokinių atlikti ir padovanoti darbai, teikiantys namams – muziejui jaukumą, atskleidžiantys šeiminių menininkų skonį.

Muziejus – ne muziejus, jei jis nebūtų mokslinių tyrimų, praeities studijų centras. Šią svarbiają dalį sudaro rankraštinių (daugeliu atveju nespausdintų) palikimas – paties Profesoriaus moksliniai darbai, bei jo bendradarbių ir bičiulių susirašinėjimo medžiaga.

Pauliaus Galaunės epistoliarinį palikimą sudaro per 4,000 laišku su 400 asmenų. Ši korespondencija, apimanti beveik aštuoniasdešimt metų laikotarpį, per P. Galaunės ryšius ir jo darbus atpindini tris Lietuvos kultūros istorijai reikšmingus periodus: nepriklausomybės atgavimo išvakarės, jos dvidešimtmetį ir ilgą okupacinį laikotarpį.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą daugiausia sudaro A. Rimkos, tapytoja A. Žmuidzinavičiaus, skulptoriaus P. Rimšos, gydytojo J. Nemeikšos ir kt. laišku. Jie teikia medžiagos šių asmenų biografijoms, pasakoja apie to meto meno, kultūrinės veiklos pastangas. Dažniausiai čia minima Lietuvių Dailės draugija, jos rengiamos parodos, M. K. Čiurlionio kūryba.

Nepriklausomybės laikotarpio yra apie 340 laišku. Tarp jų pažymėtini dail. Vytauto Kairiūkščio 1923-1925 m. laišku iš Vilniaus į Paryžių ir Kauną. Lietuvių liaudies meno tyrinėjimui labai reikšmingi lenkų kilmės dailininko – grafiko Juzefo Perkowskio 1928-1939 m. rašyti laiškuai.

P. Galaunės archyve rasime žymiausių Rusijos knygos tyrinėtojų, jau minėto P. Etingerio; rusų litografijos žinovo V. Adariukovo; puikaus rusų heraldikos specialisto V. K. Lukomskio; menotyrininko ir bibliofilo E. F. Golerbacho laišku. Saugoma žymaus rusų grafiko ir bibliofilo N. Dimitrievskio 17 laišku.

Nemažas susirašinėjimo palikimas siejasi su žymiausiais lenkų bibliofilais, menotyrininkais, heraldikais ir eklibrisų žinovais – S. P. Kotiorovskiu, K. Reichmanu, E. Chvaleviku. Panašaus pobūdžio kontaktai P. Galaunę siejo ir su šiaurinėmis mūsų kaimynais – Latvijos, Estijos dailininkais bei muziejininkais. Po lietuvių liaudies meno parodų Švedijoje P. Galaunė ėmė susirašinėti su europinio masto etnologu dr. prof. Sigurd Erikson. M. K. Čiurlionio, lietuvių liaudies meno, eklibrisų propagavimo ir kiti reikalai 1929-1939 m. suartino P. Galaunę su daugeliu Prancūzijos meno įstaigų ir asmenų.

Per 2,000 laišku aptiksime rašytų 1940-1968 m. Susirašinėjimas su lietuviškąja Vakarų šeimija prasidėjo tik 1966 m. Pirmoji laišku atsiliepė Galaunių dukra Dalia Kaupienė-Augūnienė. P. Galaunės archyve saugoma 29 mūsų šėvųjų per 1,000 laišku. Juos sudaro J. Kaupo, A. Varno, A. Galdikio, J. Muloko, J. Gimbuto, V. K. Jonyno, Alf. Krivicko bei daugelio kitų korespondencijos.

Yra ryškių, skaudžių istorijos laišku ir iš tolimojo Sibiro. Atakir aprašymo reikalautų Adelės Nezabitauskaitės-Galaunienės ir Kazimieros Bizausko, XXVII Knygos mėgėjų memorialiniai kambariai. Tenka tik nuosirdžiai stebėtis, kaip per amžių negandas tiek daug kultūros relikvijų pavyko išsaugoti!

• 1714 m. sausio 1 d. Ladvėnėliuose, netoli Gumbinės (Maskvoje Lietuvoje) gimė Kristijonas Donelaitis, Tolminkiemio klebonas, pasaulietinės lietuvių poezijos pradininkas, eiliuotos poemos „Metai“ ir eiliuotų pasakėčių autorius. Mirė 1780 m.

• Lietuvių botanikas, floristas Jurgis Pabrėža gimė 1771 m. sausio 15 d. Mirė 1849.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS REAL ESTATE

ELEKTROS VEDIMAI – PATAISYMAI
Turku Chicago miesto leidimais. Dirbu užmestų. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUGIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aušra S. Kana kalba lotviškai.
FRANK ZAPOLIS
3308 1/2 West 98th Street
Tel. (708) 424-8864
(312) 681-8864

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apdailai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turu darbo draudimą. R. Janušauskas, tel. 708-686-2858

STASYS CONSTRUCTION
Staliumo darbai: rusių, vonių ir virtuvų įrengimas; prietaisai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis tel. 630-241-1912

Galiu prižiūrėti vaikų savo namuose
Tel.: 773-927-9056

IEŠKO DARBO
Jaunas vyras ieško bet kokio darbo. Gali slaugyti ligonius, prižiūrėti senelius ir gyventi kartu.
Tel. 773-778-1860

Auka „Draugo“ paramos fondui – yra lietuviškos laidas ateities kartoms.
DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Vilius Pėteraitis
LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS
Apie 30,000 žodžių. 579 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

V. Baravykas
ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS
Redagavo a. Laučka ir A. Dantaitė
Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.
Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.
Su persiuntimu 22.50
Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5968
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar pardudant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterinį FAX pagalbą
• Nuosavybių įrašavimas veitui
• Perkama ir pardudama namus
• Apartamentus ir žemę
• Penarinkams nuolaida

HELP WANTED
Reikalinga vid. amžiaus moteris prižiūrėti 1-1/2 m. ir 2 mėn. mergaites, gyventi Barrington, IL, padėti namų ruošoje ir maisto gaminiams. Turi mokėti susikalbėti angliškai. Atskiras kambarys, gera alga, kas antras savaitgalis-laisvas.
Skambinti vakarais
Gintarai: 847-382-4850

Išleikoma sekretorė atlikti specialius projektus, taip pat ir asmenines sekretorės pareigas. Darbas „part time“. Siųskite „resume“. Gražina Liautaud, 132 E. Delaware, Apt. 6601, Chicago, IL 60611

FOR RENT
Suaugusi ir tvarkinga moteris norėtų dalintis butu su kita moterim. Skambinti 9-10 v.v. Tel. 1-773-471-6882.

Išnuomojamas saulėtas, modernus 2 mieg. butas vyresnio amžiaus žmonėms. Yra šaldytuvas, viryklė, skalbimo mašina ir vieta pastatyti automobiliui. Apyl. Kedzie ir Marquette Rd. Tel. 708-656-6599

Kauno miesto rotušė – „Baltoji gulbė“ 1906 m. vaizdas. Nuotr. Viktoro Kuro

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (700) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIKĄ

LITAS BUS SUSIETAS SU „EURO“

Litas ateityje bus susietas su vieninga Europos Sąjungos valiuta – „euro“. Lietuvos banko valdyba pritarė artimiausių metų pinigų politikos programai, pranešė BNS.

Jau 1996 m. Lietuvos bankas ketina pradėti įgyvendinti glaudesnio lito susiejimo su Europos Sąjungos valiutomis politiką. Pereinamoju laikotarpiu siūloma rinktis dviejų valiutų, „krepšelių“ – JAV dolerį ir Vokietijos markę. Tačiau jeigu valiutų kurso politika būtų keičiama tik 1999 m., valiutų „krepšelių“ sudarytu JAV doleris ir „euro“.

Lietuvos bankas orientuos į stabilų ir pastovų lito kursą. Artimiausiu metu lito ir JAV dolerio santykis išliks 4:1 apie tai pareiškė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldius Šarkinas.

BUS FORMUOJAMAS OFICIALUS BIRŽOS PREKYBOS SARAŠAS

Valstybinė vertybinių popierių birža kovo mėnesį rengiasi suformuoti Oficialųjį prekybos sąrašą, kuri pirmosiomis bus įtrauktos geriausiai dirbančios ir patikimiausios 4-5 Lietuvos bendrovės. Iki šiol visos bendrovės, kurių akcijomis prekiaujama Vertybinių popierių biržoje, skelbiamos Einamajame prekybos sąraše, rašo „Verslo žinios“.

Pasak Vertybinių popierių biržos Prekybos sąrašo formavimo ir valdymo skyriaus viršininko Sauliaus Malinausko, į pirmųjų vietos oficialiajame sąraše galėtų patekti bankas „Hermis“, Vilniaus bankas, alaus darykla Panevėžyje „Kalnapilis“, medienos ir jos dirbinių gamybos įmonė „Medienos plaušas“. Realios kandidatės į sąrašą yra Biržų pieninė ir „Rokiškio sūris“, nors pastarosios bendrovės dar nevisiškai atitinka reikalavimus.

Išsivysčiusiose pasaulio valstybėse vertybinių popierių biržų Oficialūsias prekybos sąrašas (listed securities) investuotojams ir pačioms firmoms yra aukščiausias kokybės ženklas. Oficialusis prekybos sąrašas sudaromas labai atsakingai ir griežtai atrenkant bendroves. Investuotojai turi būti tikri, kad perka pelningai dirbančios, gerai valdomos ir ateityje pelningai dirbančios bendrovės akcijas. Vilniaus vertybinių popierių biržą į šį sąrašą pritaikytiems firmoms kelia pa-

grindinį reikalavimą, kad jose būtų atliktas tarptautinis auditas. Minimos bendrovės stitinka ir kitus reikalavimus – jų įstatinis kapitalas ne mažesnis kaip 5 mln. litų ir kt.

Tačiau Lietuvos vertybinių popierių biržos reglamente nėra dar vieno paprastai išsivysčiusiose kapitalo rinkose keliamo reikalavimo, jog bendrovėms vadovauti gali tik žmonės, niekada neturėję finansinių ir kitokių nuobaudų, neįsivėję finansinius skandalus.

ŠIAULIŲ LEZ DIRBS PER 20,000 ŽMONIŲ

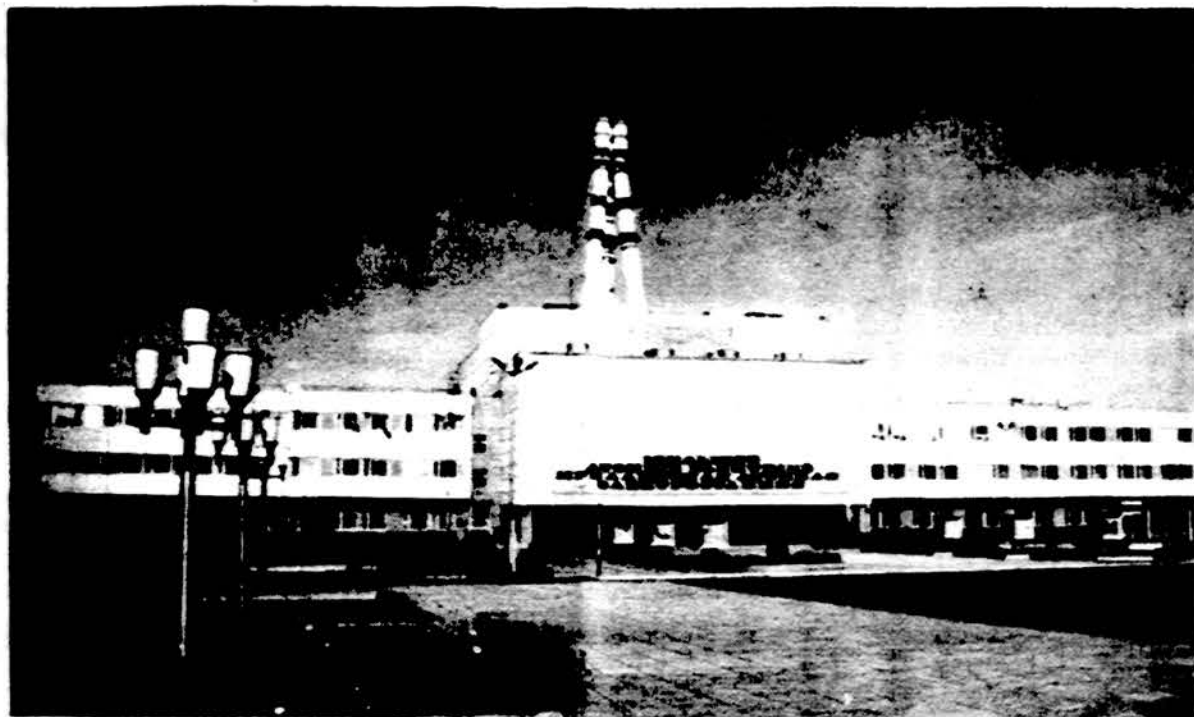
Bendra Lietuvos ir JAV ūkdarė akcinė bendrovė „Šiaulių skydis“ laimėjo tarptautinį konkursą laisvajai ekonominei zoni (LEZ) valdyti. Į Šiaulių laisvają ekonominę zoną bendrovė per pirmuosius 20 metų ketina investuoti 523 mln. litų. Zonoje numatoma sukurti 22,500 darbo vietų.

„Šiaulių skydis“ buvo vienintelė firma, dalyvavusi tarptautiniame konkurse. Pripažinti bendrovė Šiaulių laisvosios ekonominės zonos valdytoja turės vyriausybė. „Šiaulių skydis“ partneriai įgyvendinant LEZ verslo planą yra JAV investicinis fondas „Baltic Fund“, bendrovės konsultantas iš JAV „The Service Group“ bei svarbiausias investuotojas ir partneris rekonstruojant Zokniū oro uostą – elektronikos kompanija „Philips“.

BROLIŲ DIDŽIULIŲ KAPITALAS LIETUVOJE

Užsienio lietuvių brolių Vytauto ir Algio Didžiulių vardą Lietuvoje išgarsino jų 10.6 mln. litų investicija ir 120 mln. litų kreditų linijos Klaipėdos naftos produktų terminalui rekonstruoti. Kolumbijoje ir JAV gyvenančių brolių firmos „Lancaster Distral Group“ valdomi bendrovių metų apyvarta siekia 150 mln. dolerių. Didžiausi projektai atliekami Kolumbijoje: statoma termofikacinė elektrinė, 6 naftos siurblynai ir tapyklos. Didžiuliai Kolumbijoje pastatė 13 didžiausių šalies elektros jėgainių.

„Lietuvos ryšas“ spausdina pokalbį su broliais Didžiuliais apie jų verslo pradžią svetur, sėkmės paslaptis ir, suprantama, Lietuvos reikalus. Algis Didžiulis sako, kad Lietuvoje yra dalykų, kurie jam labai

Branduolinės energijos jėgainė Ignalinoje.

nepatinka. Labiausiai nepatinka finansų sistema, kad joje nėra rimtų bankų. „Man nepatinka žmonių politinis nesubrendimas – vienus rinkimus triuškinančiai laimi LDDP, per kitus – visus konkurentus, „patvarko“ konservatoriai. Žmonės balsuoja tik už labai trumpalaikį idealą ar ideologiją. Krašte vyrauja keista politika: žmonėms viaskas blogai, tai reikia rinkti kitus ir bus viaskas gerai“, sako verslininkas.

Vytautui Didžiuliui nepatinka, kad tobelaikomas „prižiūrimas“ litas. Jis klausia, kur dar pasaulyje galima rasti banką, iš kurio akcininkai gauna kreditų? „Kai prieš kelerius metus vienas aukštas Lietuvos pareigūnas pasiūlė man atvežti 100,000 JAV dolerių ir padėti į vieną Lietuvos banką už 25 proc. palūkanų, jam pasakiau: „Atleiskite, pinigų nevešiu vien dėl to, kad nenoriu jų prarasti“. Visi to pareigūno paminėti bankai netrukus subyrėjo, ir tik Vilniaus bankas liko sveikas ir gyvas“, sako Vytautas Didžiulis.

Paklaustas, kas lėmė investuojant į Klaipėdos terminalą: patriotiškumas ar tikėjimas, kad tai bus pelningas verslas, Algis Didžiulis sako: „Jei nebūtų patriotiškumo, nebūtume važiuavę į Lietuvą, nebūtume kvietę kitų pramonininkų, valdininkų, politikų. Tikriausiai tai patriotiškumo ir tautiškumo mišinys. Vien patriotiškumo neužtenka, nes kišti pinigus ten, kur jie neatsipirks, reiškia būti dideliu kvailiu. Verslo terminalo jokio nesimato, dar ir šiandien nesakau, kad turi būtinais pasisekti. Jis bus labai geras, jei gerai bus tvarkomas, jeigu terminalas būtų valdžios rankose, iš to neišeitų nieko, nebūtume lindę ir mes. Dabar ketiname dalį akcijų parduoti tiekėjams, kad terminalas turėtų darbo.“

Verslininkas Algis Didžiulis stebisi, kodėl Lietuvoje sukeltas triukšmas dėl akcijų pardavimo Rusijos bendrovėms. Kodėl amerikiečiai rusai tinka, tampa jų dalininkais, o lietuviams jie netinka? Lietuviai nori tap-

ti didesniais katalikais negu Romos popiežius“.

A. Didžiulio teigimu, problema Lietuvoje yra žmogus. „Labai sunku surasti aukso vidurį – surasti sąžiningą, gerai besiorientuojantį, neragavusį seno auklėjimo žmogų. Vieni gerai orientuojasi, bet nėra sąžiningi. Kiti labai sąžiningi, tačiau nežino, kaip daryti verslą. Be to, labai daug egoizmo, norima greit praturtėti“.

VILNIAUS BANKAS – DIDŽIAUSIAS PRIVATUS BANKAS

Praėjusių metų rugpjūčio mėnesį išplatinę pirmą Baltijos valstybėse 60 mln. litų vertės akcijų emisiją, kurios vertė nustatoma tarptautinių depozitoriumų pažymėjimų pavidalu Liuksemburgo vertybinių popierių biržoje, Vilniaus bankas tapo pirmu Lietuvos privačiu banku, kurio nuosavas kapitalas peržengė 100 mln. litų ribą, o valdomas turtas yra gerokai didesnis nei 700 mln. litų, o rašo „Lietuvos aidas“.

Per 9 praėjusių metų mėnesius Vilniaus bankas gavo didžiausią pelną – 16 mln. litų. Šis bankas jau keletą metų pirmąją plėdamas paskolų teikimą kreditu linijų pagalba. Pirmą atidaryta 30 mln. JAV dolerių vertės Pasaulio banko kredito linija agrarinei Lietuvos sričiai plėtoti, pasirašyta antra sutartis su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku dėl lėšų prekybai finansuoti (iki 6 mln. euri), pasirašyta 20 mln. dolerių sutartis su Pasaulio banku investiciniams projektams finansuoti ir t.t.

Beje, Vilniaus bankas yra pirmas Lietuvos bankas, galintis finansuoti investicinius projektus daugelyje šalių be Lietuvos vyriausybės garantijų. Vilniaus bankui garantijas suteikia net JAV EXIM bankas ir Vokietijos „HERMES“ eksporto garantijų agentūra.

Vilniaus bankas pirmas Lietuvoje ėmė plėtoti kortelių verslą šalyje. Dabar bankas siūlo 5 rūšių korteles, tarp jų „VISA Electron“ – pirmą Lietuvoje tarptautinę kortelę, išleidžiamą valiuta.

SKRYDIS Į NEŽINIĄ

Kaip pavadintumėte žmogų, kuris galėdamas tapti turtingu visiškai nesiruošia iš jūsų lupti nei litų, nei dolerių? Atvirkščiai, jis pats atiduoda visą algą, šeimos santaupas, dirba nuo ryto iki vakaro, kad įgyvendintų savo svajonę, suteiktų džiaugsmo kitiems. Keistuolis! Taip rašini apie Alytaus verslininką Vytautą Burinską pradedant „Respublika“.

1989 m. Vytautas Burinkas iš miesto savivaldybės Alytaus centre išsinuomavo apgruvusias patalpas. Prasibrovęs pro šiukšlių krūvas, naujasis šeimininkas atrado savo nuomos objektą – keturias žiurkės, po Nemuno knibėdėjo žiurkės, po Nemuno potvynio buvo prinešta dumblo.

Pusę metų Vytautas su dviem žentais be poilsio kuopė miesto valdžios jam „dovanotą“ kraštį, o tada į rūsį galėjo iškelti koją architektė Veronika Mainelienė. Matydama, su koku pasišventimu dirba vyrai, ji projektą padarė nemokamai.

Dabar čia veikia alytiškių pamėgta originali kavinė „Skrydis“. O prieš tai keistuolis Vytautas Burinkas su dviem žentais daugiau kaip trejus metus „murkdėsi“ dailindamas ir gražindamas išsinuomotąsias ir pačių statytas patalpas. Išleido visas santaupas, nes nei valdžia parėmė, nei bankai nesukubėjo kreditų duoti. Mat šeimininkas didesnę pastato dalį paskyrė prašmatniam ir pelningam restorano verslui, ne ištaigingoms pokylių salėms, tačiau antrame „Skrydžio“ aukšte įrengė muziejų legendiniam „Lituanica“ skrydžiui per Atlantą atminti, koncertų ir parodų salę. Kaip rašo „Respublika“, „kuopdamas šiukšles ir iš aplėstų griuvėsių vaikaišamas žiurkės, jis negalvojo apie pelną, kurį galėtų gauti čia įrengęs restoraną. Galvojo apie tai, kad Alytų pagaliau bus daugiau įdomybių, o muziejus lankytojai galės pailsėti po kelionės, atsigaiivinti arbatos, kavos puodeliu. Koncertų ir parodų salė, jo manymu, taip pat būtina, nes miestams iki šiol gyvena be savo kultūros namų“.

Dienraštis rašo ko sulaukė Alytaus keistuolis, panoręs įdėti savo dalį į kultūringesnę gyvenimą. Savivaldybė ne tik neparemė muziejaus ir kitos kultūrinės veiklos, net nuolat didino nuomos mokesčių.

„V. Burinkas, į „Skrydį“ įdėjęs dešimtis ir šimtus tūkstančių litų savo bei šeimos narių, bendraminčių lėšų, nėra tikras, kad vieną dieną jo apskritai iš čia neišvargs. Juk jis paprasčiausias nuomininkas. Norėjo bent priestatą, kurį savo rankomis mūrijo, įforminti kaip privačią nuosavybę – neleidžia. Nori privatizuoti pastatą – negalima. Valdininkai keičiasi, skolos didėja, ir Vytauto rankos svyra žemyn. Nuėjo į banką prašyti paskolos. Neduoda. Sako, tu neturi turto, kurį galėtum užstatyti.“

„Aš jau visiškai nuleidau rankas, nematau perspektyvos“, dėl savo skrydžio į nežinią guodžiasi verslininkas, stebėdamasis, kad, rodos, ir valdžia sava – ne sovietinė, bet supratimo, paramos nėra iš ko laukti. O muziejaus eksponatais, kuriuos pats verslininkas ir surinko, ir gidu svečiams būna, džiaugėsi ne tik Alytaus „tėvai“, bet ir dabartiniai valstybės vadovai V. Landsbergis, G. Vagnorius, garsiausi muzikantai, žurnalistai V. Burinkas čia ne šeimininkas ir jokio turto neturi. Rima Jakutyte

A.†A. VYTAUTAS CIBAS CIBAVIČIUS

Gyveno St. Petersburg, FL. Anksčiau Chicago Ridge, IL. Viešpaties pakviestas iškeliavo į Amžinuosius Namus sausio 25 d. 2:30 val. p.p. sulaukęs 66 metų. Gimė Lietuvoje, Jonavoje.

Nuliūdę liko: žmona Gražina Pernaravičiūtė, dukterė Ramunė, sūnus Saulius su žmona Ashley; uošviai Elena ir Vladas Vaškėliai; brolis Algimantas, jo vaikai: sūnus Petras su žmona Salomėja, Brigita su vyru Martin; brolis Rimvydas su žmona Danguole Urbonaitė, jų vaikai: sūnus Paulius, dukterė Dalytė su vyru Michael; brolis Gediminas su žmona Ina Mackevičiūtė, sūnus Ario ir dukterė Lania; teta Veronika ir Vladas Kulbokai, bei kiti gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velinis pašarvotas trečiadienį, sausio 29 d. Woodlawn Funeral Home, 200 Pasadena Ave. South, St. Petersburg, FL 33707, Tel. (813) 345-8383.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 30 d. 10:30 val. ryto. Po religinių apeigų laidojimo namuose, velionis bus nulydėtas į Woodlawn Memory Gardens kapines.

Nuliūdę: žmona, vaikai, brolių šeimos, uošviai, teta su vyru ir daug bendradarbių Amerikoje ir Lietuvoje.

A.†A. GEORGE BAJALIS

Gyveno Chicagoje. Mirė 1997 m. sausio 27 d., 4 val. ryto, sulaukęs 89 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje įgyveno 46 m.

Nuliūdę liko žmona Veronika, sūnūs: Algis, marti Carol, anūkės: Jeannette ir Christine; John, marti Colleen, anūkai: Julia, Daniel, Eric, Emily ir Christy; dukterė Danutė Bajalytė. Taip pat gimines Lietuvoje.

Laidotuvės privacios. Bajalių šeima nuostirdžiai dėkoja dr. Jonui Adomavičiui už a.a. George prieglaudą ir priežiūrą.

Nuosirdžiai prašome gimines, draugus ir pažįtamus prisiminti a.a. George savo maldoje.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, dukterė, anūkai ir kiti gimines.

A.†A. ERNAI GARLIAUSKIENEI

mirus, jos vyrą STASĮ, dukras AUŠRELE-SESELE MICHELE, RITA, REGINĄ, LUCIJĄ, sūnus STASĮ ir JONĄ su šeimomis užjaučiame ir kartu liūdime.

Šv. Antano lietuvių parapijos choras ir vadovas

Detroit, MI

Mielam Tėveliui

A.†A. EUGENIJUI LIKANDERIUI

mirus, „Mirgos“ draugovės skautės reikią gilia užuojautą savo draugininkei sesei KRISTINAI ir kartu liūdi.

„INTERNET“ TINKLE Lietuvos rekordus jau galima rasti kompiuteriniame „Internet“ tinkle, o juos registruojanti agentūra „Factum“ šiemet ketina išleisti trečiąją Lietuvos rekordų knygą.

Vytauto Navaičio vadovaujama agentūra rekordus registruoja nuo 1985-ųjų, nemažai Lietuvos rekordų įrašyta ir į pernai Rusijoje išleista elektroninė rekordų knyga „Divo“ kompaktiniame diske. Lietuvos rekordų knygos adresas „Internet“ tinkle – <http://www.nerisena.lt/factum>.

Valiavų pakilimas VI FLJS kongrese, Australijoje. Tada dalyvavo lietuvių jaunimas iš 14 pasaulio valstybių. Šimtiniam kongresui dalyviai atstovavo 18-ai pasaulio šalių lietuvių jaunimui.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA. Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

LOT New York: 212-869-1074. Toronto, Ont.: 416-236-4242. Chicago: 312-236-3388. Los Angeles: 213-934-5151. Montreal, P.Q.: 514-844-2674. Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

DĖMESIO NAUJAI ATVYKUSIEMS LIETUVAIČIAMS

Neseniai susikūrusi Lietuvių Bendruomenės apylinkė „Krantas“ kviečia visus ir pastovias lėktadienių vakarones Jaunimo centro žemutinėje saloje. Vasario 1 d., 7 val. vakare, įvyks pirmoji krantičių vakaronė. Programoje numatytas trumpas atidarymas, susitikimas su imigracinės taisyklės advokatu Andželko Galic ir De Vry technologijos mokyklos koordinatorė Marina Chudnovsky. Galėsite klausyti klausimus, o taip pat išgirsti naudingų informacijų.

Po susitikimo – smagiausia dalis – „diskoteka“ (bus ir proga pasivaikinti). Kvietiami visi dalyvauti ir atsivesti savo draugus. Įėjimas nemokamas.

Vytauto Diddžio šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43rd St., vasario 1 d., nuo 4 val. p.p. ir po to kiekvieną lėktadienį tuo pačiu laiku, bus rodomos vaidinamosios. Visi kviečiami. Atsilankiusieji bus vainikami kavute. Jeigu norite daugiau informacijos, skambinkite tel. 773-376-0551 arba 773-523-1297.

LB Brighton Parko apylinkės narių metinis susirinkimas įvyks vasario 2 d., sekmadienį, 11 val. r., tuoj po lietuviškų Mišių, Nekalto M. Mgrijos Prasiždėjimo parapijos mokyklos salėje, 4426 S. Fairfield Ave. Visi Brighton Parko apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti. Bus pateikta metinė valdybos veiklos ataskaita, pririnkta pusė valdybos narių, o vėliau – vaisės ir pabendra-vimė.

KUR GALIMA GAUTI „DRAUGA“ MARQUETTE PARKE?

Clark benzino stotis, esanti prie 71 ir California kampo atsisakė pardavinėti „Drauga“. Susitarė su „Golden Hen Market“ parduotuve, skersai nuo Clark stoties, ir „Drauga“ galima nusipirkti pas juos. Taip pat „Drauga“ galima gauti „Park Food Mart“, 2610 W. 71st St.; „Ogies Food“, 2610 W. 69th St.; „Talman Deli“, 2624 W. Lithuanian Plaza Ct.; „Seklyčioje“.

Šv. Kazimiero seselės visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus aukojamos lėktadienį, vasario 1 d., 9:30 val., motiniškoji vienuolyno namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias aukos kun. M. O'Connor, Šv. Ritos aukštumosios mokyklos prezidentas. Šv. Mišių intencija – prašant Dievo, kad Šv. Kazimiero kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų pašalinta palaimintaja.

Čikagos lietuvių Teniso klubo „round robin“ rungtynės šį lėktadienį, vasario 1 d., 7 v.v. vyks Oakbrook Raquet Club. Dėl informacijos ir registracijos kreiptis į Paulių Raga, tel. 708-531-9522, arba Jona Variakiti, tel. 847-549-5849.

Tradiciniai Ulgavėnių blynai Pasaulio lietuvių centre, Lemonte vasario 11 d. nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. centro didžiojoje saloje. Vaisinsime įvairiaisiais blynais ir kitais skaniais Ulgavėnių blynų vakariene ruošia PLC renginių komitetas.

IŠ ARTI IR TOLI

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas Philadelphiaje yra rengiamas vasario 16-tą dieną, tokia tvarka: 10:30 val. ryto – iškilmingos Mišios Šv. Andriejaus bažnyčioje, 19-ta ir Wallace gatvių kampas.

Tolimesnė programa vyks Lietuvių namuose, 2715 E. Allegany Ave. (Lithuanian Music Hall) prie 95-to kelio. Čia bus galima papiepti nuo 12-tos valandos.

2:00 val. po pietų – akademinė programa Lietuvių Namų Čiurlionio salėje. Žada atvykti miesto meras Ed. Rendell. Pagrindiniai kalbėtojai: Paul Goble, buvęs Baltijos šalių skyriaus viršininkas Valstybės departamente ir JAV pulk. lt. Donatas Skučas, JAV LB Komisijos narys su Lietuvos Respublikos Seimu, ilgą laiką darbe buvęs Lietuvoje. Meninėje dalyje – „Vilties“ choras, tautinių šokių grupės „Žilvinas“ ir lietuviškos Vinco Krėvės mokyklos „Aukrinėlė“. Po minėjimo seks vaisės visiems dalyviams. Dalia Jakienė

LIETUVOJE MIRĖ ŠAULIŲ SGOS ĮSTEIGĖJO MARTI

Š.m. sausio 22 d., 9:30 val. ryto, insulto ištikta Kaune mirė Dariaja Putvinė, 96 m. amžiaus. Palaidota Petrašiūnų kapinėse.

Velionė buvo buvusio Nepriklausomoje Lietuvoje Žemės ūkio ministro Stasio Putvio žmona ir Lietuvos Šaulių s-gos įsteigėja Vlodo Putvinskio-Putvio marta. Sovietams okupuojant Lietuvą, Stasio Putvio šeima buvo ištremta į Sibirą, kur jis mirė (ar buvo nužudytas) kalėjime. Jo žmona Dariaja ir du vaikai iš sunkios tremties po 15-kos metų grįžo į Lietuvą, kur labai vargingai gyveno. Iki šiol negavo nei pensijos, nei jokios kitos pašalpos. Gyveno vaiku išlaikoma ir mirė dukters – liaudies menininkės Julijos Daniliaukienės namuose. Velionė daug dėngumo suteikė pernai vasarą Čikagos šaulių jai per Daliją Suogaitę pasiūta pinigine dovana, o ypač, kad ji buvo prisiminta jai brangios Šaulių sąjungos brolių ir sesių išvijoje.

VASARIO 16-OSIOS ŠVENTĖ CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 79 metų sukaktis bus švenčiama sekmadienį, š.m. vasario 16 d.

10 val. ryto – šv. Mišios Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje. Prieš Mišias bus vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo.

10:30 val. ryto – šv. Mišios Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje.

11:30 val. ryto – trumpos iškilmės ir mininė dalis Dievo Motinos parapijos salėje. Meninė programą atliks Dievo Motinos parapijos choras „Ekultate“, solistės Aldona Stempulienė ir Virginija Bruožytė-Muliolienė, Lietuvių Liaudies šokių ansamblio „Grandinėlės“ jauniųjų ir veteranų grupės, Šv. Kazimiero lietuviškos mokyklos mokiniai, Lituaništinio ugdymo tėsinys „Švyturys“ ir kanklininkų grupė, viso daugiau 150 asmenų.

Meninę programą koordinuoja ir jai vadovauja muz. Rita Čyvaitė-Kliorienė.

Po programos bus savanorių suvestos vaisės. Rengėjai prašo 3 dol. įėjimo aukos rengimo išlaidoms padengti; vaikams ir moksleiviams veitvi. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rengia ALT Clevelando skyrius ir LB Clevelando apylinkė.

Redaguotojas J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Zvėrynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigė Lietuvos Mokytojų Sąjunga Čikagos skyrius

SNAIGĖS PIRMUTINĖS

Skraido ir plevena Snaigės debesėlius, Langines klebena, Išdykauja vėjas.

Baltas minkštas pūkas Dengia, puošia žemę, Šoka, skrieja, sukas, Nosį pakutena.

Lengvos sidabrinės Žvilgančios žvaigždutės – Snaigės pirmutinės – Skrieja, šoka, sukas.

DŽAVA

Džava yra balta katė su ruda uodega. Ji turėjo keturis kačiukus. Vienas buvo visai juodas, o 3 buvo balti su juodais taškais. Jie gyveno po lova. Kai paaugo jie žaidavo. Juodą šį pavadinau Koko, kitus: Ripal, „7 – up“ ir Cola.

Jonas Vaitikonis, 3 sk. mokinys Čikagos lit. m-ls.

BESMEGENIS

Žiema lipdome iš sniego besmegenį. Jis sudaromas iš trijų sniego kamuolių. Vietoje nosies įkišam morka, prie šono prilipdom šluota. Besmegenis neturi dantų ir negali vaikščioti. Lauke prisigod daug sniego, šnorkėliau pati nulipyti besmegenį, jis papuoštų mano kiemą.

Reda Kulbytė, 4 sk. mokinė Čikagos lit. m-ls.

KREPŠINIS

Mano mėgstamiausias sportas yra krepšinis. Žaidžiant krepšini, reikia dėvėti uniformą. Žaidimui reikalingi penki žmogės, sviedinys ir krepšis. Pagrindinės taisyklės žaidžiant krepšini: 1. visada reikia varinėti sviedinį, 2. negalima vaikščioti su sviediniu ir 3. tik viena ranka galima varyti sviedinį. Žaidimą galima laimėti, kai praeina žaidimui skirtas laikas ir kai kuri komanda surenka daugiau taškų.

Arvydas Sabonis yra vienas Lietuvos geriausių krepšinio žaidėjų. Man labai patinka krepšinis. Kartais būna nesmagu, kai pralosis, bet labai smagu-kai laimi.

Rūta Sventickaitė

SLIDINĖJIMAS

Mano mėgstamiausias žiemos sportas yra slidinėjimas. Slidinėjimu nuo mūsų mokyklos kalniuku. Slidinėjimo detalės: 1. kartono gabalas, 2. tam darbu drabužiai, 3. pagal eilę arba kartu, 4. kaip gražiau per sunkią vietą. Vladas – jis perlipo Himalajų kalną.

Po pamokų žiema, aš buvau Lietuvoje. Ten važinėjau nuo kalniuku. Mano draugai žaidė su mergaitėmis, mėtė sniego gužiūtis į veidą, į palta, į kepurę. Mes visą laiką stumdome, kad nugrūžtume. Mes rodėme, kaip mokame čiuožinėti.

Laurynas Valkovis

ABU DETROITO ŽIBURIO lit. m-ls 6 sk. mokiniai

KITI APIE MUS

Šventųjų laikotarypyje trumpam nebus parduodamos žymiųjų pasaulio mokslininkų pasirašytas knygos apie mūsų kraują ir senąją lietuvių kalbą. Pervėlėme vokiečių, danų kalbininkus

Lietuvė – karalienė Barbora Radvilaitė, Zigmanto Augusto žmona. Piešė Birutė Zokaitytė

ir sustojome prie prancūzų mokslininkų. Šį kartą bus minimas vienas iš jų: Ferdinand de Saussure (1857-1913) Jis gimė Ženevoje (Šveicarijoje) prancūzų kilmės didikų šeimoje. Iš šios giminės kilo nemata žymių Šveicarijos mokslininkų, menininkų, visuomenės veikėjų. Jo nuopelnai kalbotyrai kartais lyginami su M. Koperniko nuopelnais astronomijai ar A. Einšteino – fizikai. Žymi jugalavė kalbininkas M. Ivik, turbūt populiaresnis šiuo metu kalbotyros istorijos autorė, taip apibūdina Sostūrą: „...jis tapo ne tik tai reikšmingos mokyklos (vad. Ženevos mokyklos), bet ir ištisos epochos kalbos mokslų kūrėju: jo idėjomis, kuris jas pirmasis viešai ir sugestyviai gynė, remiasi vis šiuolaikinė struktūrinė lingvistika“.

Jis studijavo Ženevoje, Leipcige, Berlyne. Įsigijo daktaro laipnį. Buvo puikiai išstudijavęs sanskritą. Dirbdamas Paryžiuje, jis išugdė daug prancūzų kalbininkų. Profesoriausdamas Ženevoje de Sostūras išugdė du pasaulinio masto šveicarų kalbininkus (Balli ir Sechehaye). Yra gražus palyginimas, kad Sostūro senelis Horacijus de Sostūras, būdamas 22 m. amžiaus, jau profesoriaus Ženevos universitete. 1787 m. įkopė i Monblano kalno viršūnę ir pirmasis barometriškai matavimais nustatė to kalno aukštį. Jo anūkas – Ferdinandas, to paties amžiaus, po šimtmečio pasiekė indoeuropieistikos viršūnę.

DAINAVOS LEGENDA

Baltos gėlytės žydėjo Dainavoje, lietuviškas ten gyveno. Vieną dieną buvo atlaidai. Mergaitės apsirėngusios baltomis suknelėmis, pynė vainikėlius iš baltų gėlyčių ir pridėjo žalių lapelių. Jos giedojos giesmes ir maldas. Po daugelio metų mergaitės mirė ir buvo palaidotos Dainavoje. Ant jų kapų užaugo meš, kad nugrūžtume. Mes rodėme, kaip mokame čiuožinėti. Laurynas Valkovis Abu Detroito Žiburio lit. m-ls 6 sk. mokiniai

LIETUVŲ

Lietai gėlytės žydėjo Dainavoje, lietuviškas ten gyveno. Vieną dieną buvo atlaidai. Mergaitės apsirėngusios baltomis suknelėmis, pynė vainikėlius iš baltų gėlyčių ir pridėjo žalių lapelių. Jos giedojos giesmes ir maldas. Po daugelio metų mergaitės mirė ir buvo palaidotos Dainavoje. Ant jų kapų užaugo meš, kad nugrūžtume. Mes rodėme, kaip mokame čiuožinėti. Laurynas Valkovis Abu Detroito Žiburio lit. m-ls 6 sk. mokiniai

Lina Dovilaite

JAS 1996 metų stovykla Dainavoje („Keliaujame per Lietuvą“)

GALVOSŪKIO NR. 67 ATSAKYMAS

Iš viso ūkininkas iš turgu atsiėmė 103 pomidorus parduoti. Pirmasis pirkėjas nupir-

o 52 pomidorus, II – 26 ir III – 13. Iš viso jie nupirko 91 pomidorą. Prie tos sumos pridėjus likusius 12 neparduotus ir gauname 103 suma.

GALVOSŪKIS NR. 76

Žemiam yra parašytas vienas eilėrašio posmelis be balsių. Parašykite tą eilėrašį su vienos raidėmis.

- B-lt-a, b-lt-a / -r / l-ng-t-a
- Kr-nt- / sn-g-a, l-g-iv-gld-t-a
- Tv-r-ms / K-p-r-a / -d- / -
- V-a- / m-šk- / -p- / -r- / -

GALVOSŪKIS NR. 77

(Žiūrėkite brėžinį)

Padėkite tiems dviems gyvuliukams susitikti. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 78

Dėžnai spaudoje, radijo ir TV girde šodį „Eksportas“. Paaiškinkite to šodžio kilmę ir reikšmę. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 79

(Žiūrėkite lentelę)

7		
	5	
		5

Jei teisingais skaitmenimis uždarysite tuščius langelius, neįvarbu kaip skaičiuosite: skersai ar išilgai, tu skaičių suma bus 19. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 80

1. Matematika. Kas pirmieji surado apskritimo ir jo skersmens ilgų santykį, ką mes nuo 1706 metų anglo matematiko Johnson'o dėka vadiname graikų raide „PI“? 2. Kada europiečiai pasigamino pirmąjį pajamų muzikos instrumentą „flait“? 3. Kada Europoje paplito tabakas? Ar Vytautas ir Jogaila rūkė? 4. Kada buvo išrastas kompasas? 5. Ant Golgotos kalno prie ko buvo prikaltas Viespats Jėzus Kristus? 6. „Crux Inimica“? „Crux Commisa“? „Crux Sublimis“? „Crux Humilis“? Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus skiriamas 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius – tik 5 taškai.

Atsuntė Kun. dr. E. Gerulis

P.S. Galvosūkyje nr. 70 praleista: „Kada buvo išrastas plūgas? (plow).“

Skelbimai

TRANSPAК praneša: „Kraiziai – labai žymus žemaičių kultūros centras jau 18 amžiuje. 1570 metais Kraiziuose įkurta kunigų seminarija, kuri vėliau buvo iškelta. Kraiziai pagaravė 1893 metais, Kraizų skerdyne. Rusų valdžia, kovodama su kylančiu lietuvių tautiniu susipratimu, isakė uždaryti vienuolynus ir bažnyčias. Žmonės ištisai budoje bažnyčioje 2 metus. Pagaliau atvyko pats gubernatorius. Įvyko susirėmimas su rusais ir kazokais, kurie ėliausiai žmones daužė, arkliais mindžiojo, kol jiems pavyko visus išsklaidyti“. Pinigai, stantiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAК, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-638-1050. (sk)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. i Saure nuo Balzoko muziejaus) Tel.: 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 1-773-776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Sėstadi. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 773-294-0100 Valandos pagal susitarimą

Anastazija Tamulytė ir Birutė Tamulytė Chicago, IL atsiuntė \$150 – vieno Lietuvos našlaičio globos metinį mokestį. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. (sk)

Lietuvos Dukterų dr-jos narių visuotinis, metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, vasario 9 d. Jaunimo centre, 12 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus aukojamos šv. Mišios už dr-jos steigėją kun. dr. F. Gurecką ir mirusias seses bei rėmėjus-as; 1 val. Jaunimo centru mažojoje saloje susirinkimo metu bus pateiktos metinės apskaitos ir atliktų darbų peržiūra. Narės ir viešnios maloniai kviečiamos. (sk)

Galim padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

TRANSPAК įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penktđ. 3 v.p.p. – 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. – 1 v. p.p. Transpaк tel. Lemonte: 630-257-0497. (sk)

Kovak & Assoc., Ltd. CPA uždildo ir paruošia pajamų mokestių formas pasirašius asmenims, korporacijoms ir „partnerships“. Informacijai skambinti: Rimantas Polikaitis tel. 630-910-4388, „pager“ 708-680-8064. (sk)